

Miska Savolainen

Kasvojenkohotus kaupunkilehdelle

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Medianomi

Viestinnän Koulutusohjelma

Opinnäytetyö

24.5.2013

Tekijä(t) Otsikko	Miska Savolainen Kasvojenkohotus kaupunkilehdelle
Sivumäärä Aika	32 sivua + 1 liite 24.5.2013
Tutkinto	Medianomi
Koulutusohjelma	Viestinnän koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Digitaalinen viestintä
Ohjaaja	Yliopettaja Pauli Laine
<p>Tutkin opinnäytetyössäni kaupunkilehden visuaalisen ilmeen päivitystä ja sen suhdetta kohderyhmään sekä kilpaileviin paikallislehtiin. Olen eritellyt lehden ulkoasun suunnittelun taustalla olevia ajatusmalleja ja toimintatapoja. Tavoitteena on antaa kuva kaupunkilehden kasvojenkohotuksen vaatimista työvaiheista ja niiden vaikutuksesta kokonaisprosessiin.</p> <p>Tässä opinnäytetyössä käyn läpi sanomalehden rakennetta osa kerrallaan ja avaan alan käsitteistöä. Kuvaan pääkaupunkiseudulla ilmestyvän Puoli Kaupunkia -lehden tekemiseen liittyviä vaiheita lehden rakenteesta sivujen painamiseen saakka. Käsittelen myös työstetävän lehden historiaa ja tulevaisuuden näkymiä.</p> <p>Opinnäytetyön toiminnallinen osuus on Puoli Kaupunkia -lehden kasvojenkohotus. Painotan työssä lehden typografiaan tekemiäni muutoksia ja vertailen aiempaa ilmettä uusiin ratkaisuihin. Kerron myös graafisiin elementteihin ja värimaailmaan kohdistuneista päivityksistä, ja niiden vaikutuksesta lehden identiteettiin.</p> <p>Lehden aiempi ulkoasu oli vanhentunut ja osittain jopa vaikeaselkoinen, joten esittelemäni muutokset olivat tarpeellisia lehden imagon ja pitkäikäisyyden kannalta. Uusi ilme on otettu käyttöön kevään 2013 aikana.</p>	
Avainsanat	Kaupunkilehti, visuaalinen uudistus, graafinen suunnittelu

Author(s) Title	Miska Savolainen A Facelift for a City Newspaper
Number of Pages Date	32 pages + 1 appendix 24 May 2013
Degree	Bachelor of Arts
Degree Programme	Digital Media
Specialisation option	Digital Media
Instructor	Pauli Laine, senior lecturer
<p>The objective of this thesis was to explore the different facets of updating the visual identity of a local newspaper and its relationship to the main focus group. Also the current competition was focused on. I have dissected the alternate thought processes and work methods that take place in a newspaper layout redesign project. The goal is to present an overview of the necessary steps demanded by such a project and their correlation to the overall process.</p> <p>I investigate the structure of a newspaper section by section in my thesis and open the terminology of the field. The different stages of creating a "Puoli Kaupunkia" newspaper, which is distributed in the Helsinki Metropolitan area, are presented one step at a time from laying out the pages to actually printing them. The history and future scenarios of the newspaper at hand are examined as well.</p> <p>A facelift for the "Puoli Kaupunkia" newspaper was produced as a result. An emphasis was placed on the changes on the typography and the comparisons between the old and the new design. The updates targeted at graphical elements and the color scheme are also presented, as well as their influence on the newspaper's identity.</p> <p>The former look of the newspaper was outdated and almost illegible at times, so the updates presented were vital for its image and longevity. The new layout was made available to readers during the spring of 2013.</p>	
Keywords	City newspaper, visual reformation, graphic design

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Projektin taustat	2
2.1	Käsitteitä	2
2.2	Puoli Kaupunkia -lehden historia ja sisällön rakenne	4
2.3	Lehden painaminen	6
2.4	Markkinatilanne ja kilpailijat	6
3	Typografinen muutos	12
3.1	Typografinen kontrasti	12
3.2	Otsikot	13
3.3	Ingressi	17
3.4	Leipäteksti	19
3.5	Väliotsikot	19
3.6	Kolumnien otsikot ja väliotsikot	21
3.7	Kolumnien leipäteksti	22
4	Graafiset elementit	23
4.1	Värimaailma	23
4.2	Teemojen ilmeet	24
4.3	Muut lehden osat	27
5	Yhteenveto	30
	Lähteet	32
	Liitteet	
	Liite 1. Puoli Kaupunkia –lehden sivut (Nro 7 / 2013)	

1 Johdanto

Käsittelen opinnäytetyössäni kaupunkilehden visuaalisen ilmeen päivitystä. Kyseessä on tabloid-kokoiselle sanomalehtipaperille painettu ilmaisjakelulehti, joka ilmestyy Helsingissä ja Espoossa. Käyn aluksi läpi lehden sisältöä ja historiaa sekä sen tekemiseen liittyviä työvaiheita. Lehden kohderyhmää ja kilpailevia julkaisuja esittelemällä pyrin kuvaamaan ympäristöä, jossa lehti ilmestyy. Tarkastelen lehden kasvojenkohotukseen liittyneitä työvaiheita ja niiden vaikutusta kokonaisilmeen muodostumiseen.

Projekti lähti liikkeelle ollessani työharjoittelussa Puoli Kaupunkia -lehdessä. Tuli ilmi, että lehdellä oli halu ja tarve tehdä päivityksiä typografiaan ja yleiseen ilmeeseen. Opinnäytetyön toiminnallinen osuus kuvaa lehteen tekemiäni muutoksia ja niiden taustalla olevia ajatusmalleja ja toimintatapoja. Esittelen aiemmin käytössä ollutta ilmettä, käyn läpi siinä havaitsemiani puutteita ja perustelen tekemiäni uudistuksia. Käytän työssä hyväkseni lähdekirjallisuuden lisäksi omaa havainnointia ja aikaisempaa kokemusta aiheesta.

Pääpaino työssä on typografiassa tapahtuneiden muutoksien läpikäymien, mutta käsittelen myös väreihin ja lehden graafisiin elementteihin tehdyt päivitykset, sekä niiden vaikutusta kaupunkilehden identiteettiin.

Opinnäytetyötä tehdessäni yllätyin sanomalehden visuaalisen ilmeen suunnittelun monimutkaisuudesta. Jokainen elementti vaikuttaa sen ympärillä oleviin osasiin ja päin vastoin. Olemme niin tottuneet lukijoina sanomalehden dynamiikkaan, että otamme sen helposti itsestäänselvytenä.

Tässä työssä käydään läpi hienovarainen kasvojenkohotus, joka ei ulotu sisältöön. Johtavana ajatuksena on lehden hengen säilyttäminen ennallaan läpi ilmeessä muutoksen. Tietyt osa-alueet rajattiin projektin ulkopuolelle jo tehtävän saadessani. Esimerkiksi lehden logoon tai sen väriin ei haluttu muutoksia.

Uskon lehden päivitetyn ulkoasun vastaavan sille asetettuihin odotuksiin. Lopputulos on uskollinen lehden hengelle, mutta selkeyttää sen tapaa viestiä lukijoilleen.

2 Projektin taustat

2.1 Käsitteitä

Tärkeimpänä tietolähteenä tässä projektissa toimi Markus Itkonen kirjoittama *Typografian käsikirja* (2012). Tulen käyttämään hänen määrittelemiään käsitteitä purkaessani työn osiin myöhemmissä luvuissa. Olen koonnut ja avannut alla olevaan listaan vie-
raimpia termejä.

Typografia on tarkoittaa valmiiden kirjainten muotoilua ja niiden asettelua tekstin luomi-
seksi. Kalligrafia tai tavallinen käsinkirjoitus eivät siis kuulu typografia-termin alaisuus-
teen. (Itkonen, 2012, 11.)

Versaali tarkoittaa suurta kirjainta. Esimerkiksi käy tämän virkkeen alussa oleva E-
kirjain. Versaaleja ei tule kuitenkaan sekoittaa kapiteeleihin, jotka ovat gemenojen kor-
kua suuraakkosia muistuttavia kirjaimia. Kapiteeleja kutsutaan myös pienversaaleiksi.
(Itkonen, 2012, 12.)

Gemena on yleisesti ajatellen pieni kirjain. Gemenat ovat kuitenkin oma aakkostonsa
samalla tavoin kuin versaalitkin. Meidän on täytynyt opetella lapsuudessa molemmat
erikseen, ja gemenoista käytetäänkin myös nimitystä pienaakkoset. Silmä hahmottaa
pienaakkoset nopeammin, koska niiden muodoissa on enemmän vaihtelua kuin ver-
saaleissa (Itkonen, 2012, 73).

Kirjaintyyppi tarkoittaa yhtenäistä kirjainperhettä. Esimerkiksi Arial on kirjaintyyppi, joka
sisältää useita *kirjainleikkauksia* kuten vahvistetun Arial Boldin. *Kirjainperhettä* yhdistää
yhteneväinen muotokieli, vaikka eri leikkaukset ovatkin eri kokoisia ja vievät vaihtelevan
määrän tilaa rivillä. Jotkin erikoisemmat kirjaintyypit sisältävät vain yhden leikkauksen,
jolloin yksi taso nimien hierarkiasta jää ikään kuin väliin. Osasta kirjaintyypejä löy-
tyy valtava määrä eri leikkauksia. Hyvänä esimerkkinä toimii vaikkapa Adrian Frutigerin
alunperin vuonna 1957 suunnittelema Univers, johon kuuluu nykyään 27 erilaista kir-
jainleikkausta (Linotype, Univers, 2013). *Fontti* taas on kirjainleikkauksesta tehty tie-
dosto, jota käytetään sähköisessä toimintaympäristössä. (Itkonen, 2012, 13-14, 53.)

Antiikva on kirjaintyyppi, jonka kirjaimissa on vaakatasossa olevat päätteet. Kirjainten rakenteessa on myös paksuusvaihtelua, joka jäljittelee käden liikkettä eri suuntaisia viivoja vedettäessä. (Itkonen, 2012, 12.)

Groteski on päätteetön kirjaintyyppi. Groteskit yleistyivät 1900-luvun alussa, kun ne saivat myös gemena-leikkauksia ja levisivät mainoskäytöstä myös muuhun käyttöön. Varhaisimmissa groteskeissa oli paljon paksuusvaihtelua ja ne lainasivat vielä paljon antiikvoilta. Uusgroteskeissa paksuusvaihtelua oli vähemmän ja pieni g-kirjain menetti toisen silmukkansa. 1920-luvulla syntyi geometrinen groteski, jonka linjat olivat lähes tasapaksuja ja kirjaimet muistuttivat nimen mukaisesti geometrisiä muotoja. Paul Rennerin luomassa Futurassa O-kirjain on lähes täysin puhdas ympyrä. Geometrisen groteskin rinnalla kehittyi myös humanistinen groteski, jossa paksuusvaihtelu oli paljon selvempää, ja ne ovatkin sukua antiikvoille. (Itkonen, 2012, 52-59.)

Egyptienne sijoittuu ajallisesti ja tyyllillisesti antiikvojen ja gemenojan välimaastoon. Niissä on päätteet, korkea x-korkeus ja lähes tasapaksut linjat. Ilman päätteitä ne olisivatkin groteskeja. (Itkonen, 2012, 47.)

Piste on yleisin typografinen mitta. Se on 0,3528 millimetriä ja kertomalla sen 72:lla saadaan tulokseksi yksi tuuma. Pistettä käytetään esimerkiksi kirjainten pistekoon määrittämiseen. Julkaisuohjelmassa valitun fontin koko 12 tarkoittaa, että korkeimman kirjaimen ylimmästä pisteestä on 12 pistettä alimmas ylettyvän kirjaimen alimpaan pisteeseen. (Itkonen, 2012, 87-88.)

Leipäteksti on julkaisun pääasiallista tekstimassaa. Sanomalehdessä varsinainen juttu on leipätekstiä, jota rytmittävät otsikko, ingressi, väliotsikot, nostot ja kuvatekstit. (Rantanen, 2007, 131.)

Ingressi on lehtijutun osa, joka antaa lukijalle otsikkoa tarkemman kuvan käsiteltävästä aiheesta, ja johdattaa lukijan leipätekstin pariin. (Rantanen, 2007, 120.)

Rivirekisteri on johonkin tiettyyn pistekokoon lukittu julkaisuohjelmassa määritelty vaakarivien joukko, johon on mahdollista sijoittaa tekstimassoja. Se on poissa näkyvistä oleva apuväline taittajalle, joka voi sen avulla asettaa vierekkäisillä palstoilla tai sivuilla olevat tekstimassat samalle riville. Näin estetään tekstin aaltoileminen, jossa tekstikappaleet eivät asetu samaan tasaan.

Merkkiväli tarkoittaa kirjainmerkkien väliin jäävää tilaa. Itkosen mukaan (2012, 89-90) merkkien väliin jäävän tilan leveys on normaalisti 0-70/1000 em:ä eli noin 0-7 prosenttia kirjaimen leveydestä. *Em*:llä tarkoitetaan neliön muotoista tilaa, jonka koko määräytyy pistekoon mukaan. Eli pistekoon 12 kokoisen tekstin em on 12 kertaa 12 pistettä. (Itkonen, 2012, 89-90.)

Välistäminen on kirjainmerkkien väliin jäävän tilan optimoimista. Vaikka julkaisuohjelmaan on jokaiseen kirjainleikkaukseen rakennettu valmiiksi sisään runsaasti eri kirjainparien yksilöllisiä välistyksiä, taittaja voi tarvittaessa säätää välin mieleisekseen.

X-korkeus on sama kuin gemenan, jolla ei ole ylä- tai alapidennystä (x, m), korkeus (Itkonen, 2012, 20).

Apinalaatikko on yleensä sanomalehden alusta löytyvä tila, johon on kerätty toimituksen ja ilmoitusmyynnin yhteystietoja sekä lehden painopaikka ja muita perustietoja.

Grid on kaksiulotteinen suunnitelma, jonka mukaan kaikki visuaaliset elementit asetellaan sivulle. Se on suunnittelijalle tärkeä apuväline, joka auttaa hahmottelemaan tulevia sivuja ennen materiaaliin paneutumista. Se muodostuu vertikaalisista ja horisontaalisista viivoista, jotka risteävät ja muodostavat ruudukon eli gridin (Wikipedia, Grid, 2013). Esimerkiksi vertikaaliset apuviivat asetellaan tyypillisesti palstojen mukaan, jolloin kuvan alapuolella oleva tekstimassa pysyy samassa tasossa kuvan reunan kanssa. (Rantanen, 2013, 183.)

2.2 Puoli Kaupunkia -lehden historia ja sisällön rakenne

Puoli Kaupunkia on Helsingissä ja Espoossa jaossa oleva ilmaisjakelulehti, joka ilmestyy kaksi kertaa kuussa (Puoli Kaupunkia, 2013). Lehestä tehdään kolme kaupunginosapainosta, joka mahdollistaa etu- ja takasivun ilmoitusmyynnin kohdentamisen alueellisesti. Sisäsivut ovat jakelualueesta riippumatta samat. Sisällöltään kyseessä on aikakauslehtityyppinen kaupunkilehti, eli jutut eivät käsittele uutisia vaan ajankohtaisia ilmiöitä, henkilöitä ja tapahtumia. Puoli Kaupunkia -lehdellä on takanaan 23 vuoden historia ja on kokenut useita nimenmuutoksia. Alunperin Pasila Express nimellä tunnettu lehti vaihtoi jakelualueen laajentumisen myötä nimen ensin Pasila-Töölö Pressiksi ja myöhemmin yhdistyessään saman kustantajan omistaman Etelä-Espoo lehden kanssa

nimeksi tuli Puoli Kaupunkia. Vuosina 2006-2009 lehti käytti nimeä AVAAlehti, mutta uudelleen lanseeraus ei onnistunut ja vanha Puoli Kaupunkia -nimi otettiin käyttöön. (Avaalehti. Historia, 2013.)

Lehden kaupunginosapainokset ovat:

1. Helsinki A: Kantakaupunki, Katajanokka, Kruununhaka, Hakaniemi ja Kallio
2. Helsinki B: Töölö & Meilahti, Länsi- ja Itä-Pasila sekä Itä-Helsinki
3. Espoo

Puoli Kaupunkia -lehti on vuosien 2011 ja 2012 aikana vakiintunut 16-sivuiseksi julkaisuksi. Olen koonnut lehden eri osastot suurpiirteisesti alla olevaan kaavioon (Ks. Kaavio 1).

s. 1	Etukansi, osapainoksen nimi, lehden tunnus, numero ja voimassaoloaika, Valokeila-jutun esittely, noin 3/4 sivua ilmoitustilaa.
s. 2	Pilapiirros, sisällysluettelo, pääkirjoitus, apinalaatikko, 1/6 sivua ilmoitustilaa.
s. 3	1/1 sivua ilmoitustilaa.
s. 4	Liperit kaulasta -kolumni ja Kaupunki-aiheinen juttu Helsingistä tai Espoosta.
s. 5	Stadin slangi -kolumni ja Kultuuri-aiheinen juttu.
s. 6	Tyyli- tai Terveys-aiheinen juttu, Lemmikkipalsta sekä enintään 1/4 sivua ilmoitustilaa.
s. 7	Koti & Asuminen -aiheinen juttu, enintään 1/4 sivua ilmoitustilaa.
s. 8	1/1 sivua ilmoitustilaa.
s. 9	Valokeila-juttu.
s. 10	Autot-aiheinen juttu, enintään 1/2 sivua ilmoitustilaa.
s. 11	Autot-aiheinen juttu, enintään 1/2 sivua ilmoitustilaa.
s. 12	Vapaa-aika-aiheinen juttu, 1/2 sivua ilmoitustilaa.
s. 13	Kari-pilapiirros, Ristikko, noin 1/2 sivua ilmoitustilaa.
s. 14	Villi Länsi -kolumni, Tapahtumat, enintään 1/2 sivua ilmoitustilaa.
s. 15	Liike- ja palveluhakemisto: pienikokoisia ilmoituksia.
s. 16	Takakansi, 1/1 sivua ilmoitustilaa.

Kaavio 1. Puoli Kaupunkia -lehden sivukohtainen sisältö.

Puoli Kaupunkia -lehden konsepti pyrkii erottumaan kilpailijoista kahdella ominaispiirteellä. Lehden ensisijaiseen kohderyhmään kuuluvat yli kolmekymppiset miehet ja naiset. Lehden ulkoasua suunniteltaessa lukijakunnan konservatiivisuus on yksi mielessä pidettävä ohjenuora. Toinen tyyliä määrittävä tekijä on aikakauslehtimäinen sisältö, eli

vaihtelevat ja pääasiassa kevyet jutunaiheet. Näillä kahdella nuoralla tasapainotellessa huomioon tulee ottaa myös lehden verrattaen pitkä historia ja kaupunkilaisuus.

2.3 Lehden painaminen

Puoli Kaupunkia -lehti painetaan Sanomapainon omistamassa Hämeen paino Oy:ssä. Jokaisen lehden valmiiksi taitetut sivut lähetetään painoon tiistai-iltapäivänä kello 17.00 mennessä. Lehti painetaan jo samana iltana ja toimitetaan Helsinkiin keskiviikko-aamuna. Keskiviikko-iltapäivän ja torstain aikana lehdet jaetaan telineisiin eri puolilla Helsinkiä. Seuraavalla viikolla telineet kierretään uudelleen ja täytetään.

Puoli Kaupunkia -lehdessä on 16 sivua ja kolme eri kaupunginosanumeroa. Kaupunginosanumerot ovat sisällöltään identtisiä. Ainoat erot ovat kansilehdissä (sivut 1 ja 16), joihin myydään eri ilmoitukset alueellisesti. Sivuja siis lähetetään painoon kerrallaan yhteensä 20 kappaletta (14 sisäsivua ja 6 kansilehteä).

Hämeen painon tabloid-kokoisen lehden sivun leveys on 289 millimetriä ja korkeus 415 millimetriä. Painopinta-alan leveys on 260 mm ja korkeus 380 mm. Marginaalit ovat ylhäällä ja alhaalla 17,5 mm, ulkoreunassa 17 mm ja sisäreunassa 12 mm. Painopinta-ala on jaettu 6 palstaan, jotka ovat 5,2 mm päässä toisistaan. Yhden palstan leveys on 39 mm.

Rivirekisteri (Baseline grid) alkaa 17,2 mm sivun ylälaidasta, jotta painopinta-alan alareuna asettuu rekisterin kanssa samalle linjalle. Rivirekisterin riviväli on asetettu 11 pisteeseen ollakseen yhteneväinen leipätekstin rivivälin kanssa.

2.4 Markkinatilanne ja kilpailijat

Koko sanomalehtiala on ollut jo useita vuosia murroksessa. Tietoyhteiskunnasta ja sen vaikutuksista koko kustannusalaan on puhuttu 1990-luvulta saakka. Internet-yhteyksien ja -käyttäjien määrän lisääntyessä 2000-luvun alkuvuosina perinteiset sanomalehdet eivät halunneet, tai osanneet, osoittaa juurikaan kiinnostusta sähköisen vallankumouksen mahdollistamia tulevaisuuden näkymiä kohtaan. Monilla oli kotisivut, joilla julkaistiin työstettyjä versioita painetun lehden jutuista. Palvelu oli lukijalle maksuton, mutta sivuilta myytiin ilmoitustilaa mainostajille. Käännekohta tapahtui vuonna 2010, kun Apple

julkaisi iPad-nimisen tabletin, joka mahdollisti kirjojen, sanomalehtien ja muiden perinteisten printtijulkaisujen lukemisen sähköisessä muodossa.

Seuraavien vuosien aikana lehdet alkoivat tehdä muokata tableteille ja muille sähköisille lukulaitteille, kuten älypuhelimille, varta vasten tehtyjä versioita julkaisuistaan. Lehtien tilaajat eivät saaneetkaan enää ainoastaan paperista sanomalehteä vaan myös luku oikeuden sen sähköiseen versioon. Koko ala joutui kysymään itseltään kysymyksiä, joita sen oli onnistunut vältellä yli vuosikymmenen. Tarvitaanko painettuja sanomalehtiä ollenkaan? Onko sanomalehtialan tulevaisuus netissä? Kuinka kauan mahdolliseen vallankumoukseen tulee menemään aikaa?

Ilmaisjakelulehtenä Puoli Kaupunkia ei tietenkään joudu pohtimaan kuinka taistella tilaajien menettämistä vastaan, mutta muutoksia vaaditaan myös paikallisesti. Mainosmyynnin näkökulmasta tarkasteltuna suurin uhkakuva liittyy muutokseen lukijoiden totumuksissa. Jos lukuhetket vietetään sähköisten laitteiden parissa, jäävät lehdet jakelutelineisiin. Tämä taas saa mainostajan kyseenalaistamaan ostamansa ilmoitustilan vaikutuksen. Ja ilman ilmoituksia ei ole kaupunkilehtiä. Puoli Kaupunkia on ottanut kevään 2013 aikana ensimmäisenä kaupunkilehtenä Suomessa käyttöön tabletteihin ja älypuhelmiin optimoidun näköislehden. Tämän palvelun teknisestä toteutuksesta vastasi lehden painava Sanomapaino. Tulevaisuuden epävarmat näkymät ajavat myös painotaloja muuttamaan toimintaansa ja ansaintamallejaan. Hekään eivät halua vain seurata toimeettomina vierestä, kun liiketoimintakenttä on myllerryksessä. Yleisenä huomiona voidaan sanoa, että muutoksen mukaan lähtevät toimijat eivät varmasti ainakaan heikennä asemaansa.

Tekniikan kehitys ei ole ainoa globaali tapahtuma, jolla on kauaskantoisia seurauksia paikalliselle taloudelle. Vuoden 2008 maailmanlaajuisen finanssikriisin jälkeen talouden näkymät heikentyivät Suomessakin, eikä muutosta parempaan ole välittömässä näköpiirissä. Yhtenä esimerkkinä tästä voidaan pitää asunnonvälitysfirmojen vetäytymistä paikallislehtien sivuilta. Vielä viisi vuotta sitten yhden asunnonvälitysfirman puolen sivun kokoisen ilmoituksen myyminen vuodeksi eteenpäin sai uuden kaupunginosapainoksen perustamisen taloudellisesti kannattavaksi. Yhdysvaltain pankkikriisin aloittaman taantuman myötä asunnonvälitysbisneskin on osoittanut rauhoittumisen merkkejä ja ilmoittelukin on selkeästi keskittynyt. Tämä on heijastunut viime vuosina Puoli Kaupunkia -lehden toimintaan. On nähty parhaaksi keskittää toimintaansa ja osapainoksia on jäljellä tällä hetkellä kolme aiemman viiden sijaan.

Ympärillä toimineista kilpailijoista kaksi suurta on ajettu alas viimeisen vuoden aikana. Kesällä 2012 syntyi pienoinen kohu, kun kaupunkikulttuuriin keskittynyt maineikas City-lehti lopetti paperilehden tuottamisen ja keskittyi nettiportaalin kehittämiseen (Helsingin Sanomat. City-lehti lopettaa, 2013). Alle puoli vuotta myöhemmin Sanoma-konserni kertoi pääkaupunkiseudulla ilmestyvän Vartti-lehden toiminnan päättymisestä (Sanoma. Vartti lopettaa, 2013).

Projektin alkuvaiheessa kokosin Helsingissä ilmestyviä ilmaisjakelulehtiä ja tutustuin niiden sisältöihin ja ilmeisiin. Kustannusalan vaikeista ajoista huolimatta Helsingissä ilmestyy varsin laaja joukko ilmaisjakelulehtiä. Telineistä löytyy muun muassa päivittäin ilmestyvä uutislehti Metro, alakulttuureihin erikoistunut NHL (Normihomolehti), yhteiskunnallisesti kantaaottava Voima sekä monia muita.

Valitsin joukosta lähempään tarkkailuun kolme, jotka ovat lähimpänä Puoli Kaupunkia -lehteä toimintamallinsa ja sisältönsä osalta. Toisin sanoen kyseessä ovat kovimmat kilpailijat. Kyseessä ovat Töölöläinen, Kaupunkisanomat ja Kallio-Lehti. Tein havaintoja niiden visuaalisesta tyylistä ja poimin huomionarvoisia yksityiskohtia esiin. Nämä kaikki lehdet keskittyvät kaupungin tapahtumiin, ja osa erityisesti tiettyihin kaupunginosiin, liittyviin juttuihin. Niiden ansaintalogiikka perustuu ilmoitusmyyntiin.

Töölöläinen (Ks. KUVA 1) on kaupunginosa-lehti, jonka kustantaja ylläpitää myös Kamppi-Eira, Meri-Helsinki ja Siltasaari -lehtiä. Kaikissa lehdissä noudatetaan samaa visuaalista ilmettä. Kokonaisuutena Töölöläisen ilme on mielestäni onnistunein Helsingissä ilmestyvistä kaupunkilehdistä. Sen ilme on selkeä ja nykyaikainen, mutta sen kohderyhmäkin on ikärakenteeltaan laajempi kuin Puoli Kaupunkia -lehdessä.

Otsikon kirjaintyyli on voimakkaan lihavoitu groteski. Siinä esiintyy modernisti diagonaaleihin päättyviä ylä- ja alapidennyksiä, mutta ne eivät juurikaan kevennä todella raskasta tunnelmaa, jonka massiivinen leikkaus saa aikaan. Sama groteski kulkee läpi koko julkaisun logosta teema-tunnuksiin. Ingressi on kavennettu leikkaus samasta kirjainperheestä, mutta on jostain syystä jätetty harmaaksi. Se on myös rajattu suhteetoman jyrkeillä palkeilla, jotka kulkevat ingressin ylä- ja alapuolella. Suurin epätasapaino sivulla on juuri hennon ingressin ja raskaan otsikkotyylin välillä. Leipätekstin kappaleiden väliin on jätetty tyhjät rivit, jotka tekevät tekstistä katkonaista ja aiheuttavat ongelmia palstanvaihdossa. Ne korostavat leskiä ja orpoja (kappaleen viimeinen rivi aloit-

taa palstan tai kappaleen ensimmäinen rivi jää palstan alimmalle riville), joita tulisi välttää lehteä taitettaessa.

Töölöläinen Nro 7 | 11

Koti & Asuminen 23

Kamat kasaan ja muualle

Töölöläinen

Asuminen ja toimeentulo
liittyvät kulttuurista riippumatta toisiinsa.

Kulttuurien museon uutuusnäyttely esittelee eri kulttuureihin ja ilmiöihin liittyviä liikkuvia koteja: jurtta Mongoliasta ja Kirgisiasta, saudiarabialaisen beduiinilteltan, kotimaisen huvilateltan sekä kodan rekonstruktion. Oman kokonaisuutensa muodostaa valokuvaaja **Kukka Rannan** näyttely Helsingin romanikerjäläisten elämästä ja kodeista.

Paimentolaisten liikkuvat kodit ovat yhä käytössä eri puolilla maailmaa, vaikka paimentolainen elämänuoto on kaikkialla väistymässä yhteiskunnallisten, taloudellisten ja ekologisten muutosten tieltä, tai on jo väistynyt. Perinteiset paimentolaiskodit ovat myös saaneet moderniin aikaan ja ympäristöön sovellettuja käyttötarkeitua, kun ne ovat

KUKKA RANNA

Jalaton romanimies kotihökökkinsä edustalla juuri ennen Helsingin kaupungin toimeenpanemaa häätöä.

vat kertovat tätä tarinaa: Euroopan yhdentymisen myötä myös Suomeen on saapunut henkensä pitimiksi kerjääviä ihmisiä, jotka asuvat hylkytavarasta rakennetuissa hökökkeissä, autoissa ja asuntovaunuissa. Viestimien kautta olemme seuranneet keskustelua heidän asumisoloistaan ja elämästään. Mediassa viitataan yhä useammin myös jo käynnistyneeseen ilmastopakolaisuuteen aina vain kasvavana ja pysyväksi muuttuneena ilmiönä, nuista siirtolaisuuden tai pakolaisuuden syistä puhumattakaan.

Liikkuva koti viittaa myös vallinnan mahdollisuuteen: näyttelyn huvilatelta edustaa liikkuvan kodin toista äärlaitaa, vaurasta tilannetta, jossa on mahdollista viettää palkallista vapaa-aikaa telttailten tai vaikkapa asuntovaunussa tai veneessä asuen.

➤ Liikkuva koti
Kulttuurien museossa 7.8. asti
Tennispalatsi 2. krs
Eteläinen Rautatiekatu 8

yhä enemmän muuttuneet kiinteän asutuksen liepeille pystytyiksi apu- tai talousmajoiksi sekä juhla- tai vapaa-ajan tiloiksi, joissa myös satunnaiset matkailijat voivat kokea eri kulttuureista ja elämäntavoista ammentavia extreme-elämyksiä.

Nykyajan liikkuva koti onkin usein hyvin toisenlaisen asumisen näyttämä, pakolaisuuteen, siirtolaisuuteen tai köyhyyteen liittyvä väliaikainen asumus. Kukka Rannan romanivaloku-

Kuva 1: Esimerkki Töölöläinen-lehden taitosta.

Kaupunkisanomat (Ks. KUVA 2) on kerran viikossa ilmestyvä kaupunkilehti, jolla on selkeä painotus paikallisissa tapahtumissa. Erikoisuutena muihin esiteltäviin lehtiin verrattuna voidaan pitää kattavaa TV-opasta, josta löytyy neljäntoista kanavan ohjelmatiedot koko viikoksi. Kaupunkisanomat käyttävät sinisiä pastellin sävyjä kantavana tyylikeinona läpi lehden. Otsikkotypografiassa on käytössä avoimiin kirjainmuotoihin tukeutuva groteski, jota on hieman vedetty mustasta harmaansävyiseksi. Kuvatestit, väliotsikot ja ajoittain osa ingresseistäkin noudattavat poikkeuksellisella tavalla keskitettyä palstarakennetta. Tämä luo sivulle levottomuutta, kun palstojen helmat liehuvat epämääräisesti. Väliotsikot on myös aseteltu tasan keskelle kappaleiden välissä olevaa tyhjää tilaa, eikä lähemmäs alempaa kappaletta, kuten käytäntö nykyään ohjeistetaan. Kaupunkisanomien sivunumerot on sijoitettu sivun alalaitaan, kun useimmiten sanomalehdissä niitä kuljetetaan yläkulmissa.

Kallio-Lehdellä (Ks. KUVA 3) on pitkät perinteet ja sen annetaan myös näkyä nimikyltin sijoittelussa. Se on nostettu etusivun ylälaitaan klassisen sanomalehtityylin mukaisesti. Typografisesti Kallio-Lehti on samoilla linjoilla kilpailijoiden kanssa. Selkeä otsikkogro-

teski hallitsee ilmettä. Kuvien asettelussa käytetään sen sijaan vapaampaa otetta. Sivulla on viisi palstaa, ja kuvien on tarvittaessa annettu työntyä viereisten palstojen päälle. Gridiä ei noudateta orjallisesti. Väliotsikot on sisennetty samaan tasaan kuin kappaleiden ensimmäiset rivit, joka tuo niitä esiin tekstistä, mutta luo epäharmonisia aukkoja palstojen laitoihin.

KAUPUNKISANOMAT Perjantaina 17.05.2013

Ihmiset&Elämä

Elämän Kevät -päivän avulla parannetaan lapsipotilaiden hoito-olosuhteita. Mukana ovat mm. Isaac Elliot ja Axel Smith.

Hyvän asian puolesta

Lastenkliniikoiden Kummit ry järjestää suuren hyväntekeväisyyspäivän torstaina 23.5.2013 Helsingissä. Golf tapahtuman, seminaarin ja Sirkus-musikaali -konsertin avulla kerätään rahaa Helsingin Lastenkliniikan olosuhteiden parantamiseksi, sekä pesämunaksi uudelle lastensairaalle.

Ihmiset& Tapahtumapäivän suosijajana toimii Vesa-Matti Leiri. Aamuilla aloitetaan hyväntekeväisyysgolf-tapahtumalla Tälissa. Mukana ovat yritysjoukkoon ja julkisuudesta tutut henkilöt, esimerkiksi presidentti Martti Ahtisaari.

Huipulla järjestetään Finlandia-talossa seminaari ja sen jälkeen gaalailallinen. Seminaarissa on kahdeksan puhujaa ja he kertovat oman elämästään keväästä, eli tapahtumasta tai kokemuksesta joka on entisen muuttanut heidän elämäänsä. Puhujista mainittakoon Juhani Tamminen, Timo Soini ja Antti Jukinen.

Illalla tarjolla on sirkusmusikaali-konsertti Hartwall-areenalla. Tapahtuma on suunnattu lapsiperheille ja luvassa on koko perheelle sopiva viuhdettä tähtiartistien voimin. Juontajina toimivat Mikko Leppälampi, Robin ja Axel Smith. Tapahtuma on nähtävissä Nelosella 29. toukokuuta.

Ihana Isaac Elliot

Tapahtuman tiedotuslainsu pidettiin jokin aika sitten Finlandia-talolla. Medialle kerrottiin konsertissa esiintyvistä artisteista, kuten Elastinen, Unikikki, Hevisaurus ja Ipanapa sekä Isaac Elliot.

Näimme Isaac Elliotin New Way Home -biisin lyriikkavideon ja huomio kiinnittyi nuoren heraan syvään äänitään englantia. Kauniista, pehmeästä ja ennen kaikkea ilmeästä menneiden vuosien Formula-1 palkintojensa jälkeen haastattelun tankkausentia. Nuoren lapsuuden pieni esittely lienee paikallaan.

Isacin kanssa jutellaessa selvää että hän puhuu kotona sekä suomea että ruotsia, on nuoresta iästään huolimatta kokenut esiintyjä ja debyyttiallumi on teen alla. Se julkaistaan 24.5. Jonkin ajan kuluttua pressitilaisuuden jälkeen levy-yhtiöstä tulee linkki Isacin uuteen Ohimassa kuvattuun videoon. Video on sitä laulua, että jos pää kestä ja omikin on myötä, Isaac Elliot tulee valittamaan teinnytyksen sydämet ympäri maailman, täti-ihmissä puhumattakaan.

Norja kutsuu

Isacin sinkku ylti hiltaitain Suomen virallisen singlelistan ykköseksi ja se on radiosoitossa kolmella valtakunnallisella radiokanavalla Norjassa. Ruotsi-

Kadulla kysyttyä

Onko Suomi kallis maa?

Tenho Kallinen
-On.

Heikki Ape
-Kyllä on.

Tapio Suomi
-On, esimerkiksi asuntojen rakentamisessa ja niiden ylläpitokustannuksissa.

Outi Somervuori
-Kyllä on kallis maa, etuna hyvät koulut ja mm. terveyspalvelut.

Viiikon kysymys nettissä:

Onko Suomi kallis maa?
KYLLÄ 82%
EI 18%
WWW. kaupunkisanomat.fi

Kuva 2: Esimerkki Kaupunkisanomat-lehden taitosta.

Suomalainen Pursiseura 100 vuotta

Sata vuotta sitten Helsingin perustettiin ensimmäinen suomenkielinen venekerho, joka sai ajan suomalaisuusattteen mukaisesti nimen Suomalainen Pursi-Seura (SPS). Loppuvuonna 1913 se hyväksyttiin Suomen Purjehdusliiton jäseneksi. Meristataman Sirpalesaareen maajaansa pitävä SPS juhli sataa vuotiaan monin tapahtumin ja julkaisemalla kirjan ja lyhytelokuvan.

Kadonneelta saarelta Sirpalesaareen

Suomalaisen Pursiseuran alkuvuosikymmenten tukikohta oli Nihtisaari Kruunuvuorenselällä. Sompasaaren sataman laajetessa 1960-luvun alussa Nihti jäi täyttömaan alle, ja SPS muutti Helsingin kaupungilta vuokraamaansa Sirpalesaareen Merisatamaan. Pala Nihti seurasi mukana, sillä sen louhetta käytettiin Sirpalesaaren aallonmurtajan rakennusaineena. Helsingin kaupunginmuseoon talletettu SPS:n ainutlaatuisen valokuvakokoelman näyteä varhaisen pursiseuratoiminnan lisäksi Nihdin ja Kruununhaan 1900-luvun alkupuolen maisemia aina satamavyöhykkeen ajoille, mutta myös Sirpalesaaren muuttamista 1960-luvun alusta nykyiseksi toimeliseksi purjehduskeskukseksi. Ennen pursi-

Sirpalesaari 1.5.2013: Juhlalliset tykinlaukaukset säestivät lipunnostoa. Kuva Markku Leppävuori.

seuraa saarella toimi mm. korpelaja, telakka ja tulli.

Kilpailuja, matkapurjehdusta ja seuratoimintaa

Vaikka kaikki SPS:n perustajat olivat moottorivene miehiä, purjehduskilpailujen järjestäminen ja kilpapurjehdus on ollut alusta asti seuran tärkeä toimintamuoto. Vuosien mittaan SPS:ä on edustanut monta menestyneitä kilpapurjehdusta, joista kaksi on saavuttanut olympiamitalin: Bertel Broman jollaluokan

pronssia Amsterdaminissa 1928, ja Thomas Johanson yhdessä Jyrki Järven kanssa 49er-luokan kultaa Sydneissä 2000. Seurassa on myös MM-ykkösiä: Jyrki Taiminen 1990 (E-jolla) ja Thomas Johanson 1993 (Laser).

Matkapurjehdus tarkoitti alkuaikoina etupäässä nykyisin lähisaaristoon, mutta nykyisin SPS on ennen kaikkea 130 veneen aktiivinen matkapurjehdusseura. Myös seuratoiminta on ollut kaiken aikaa vilkasta: ensimmäisenä toimintavuotena perustettiin mm. naisitoimikunta

eli 'neulaliitto', ja vuonna 1929 alettiin julkaista lehteä, joka ilmestyy nykyisin neljä kertaa vuodessa. 1900-luvun alkupuolella Nihdin seuramassassa pidettiin ravintolaakin, jonne oli saatavilla anniskeluoikeudet; nyt Sirpalesaaren upeissa maisemissa muutaman minuutin yhteysvenematkan päässä Merisatamasta toimi suosittu kesäravintola Saari (A&S Restaurants). Sirpalesaaren otetaan kesäisin vastaan myös vierasveneitä.

Juhlavuoden tapahtumia ja hankkeita

Juhlavuoden 2013 kunniaaksi kesäkuussa julkaistaan Suomalaisen Pursiseuran 100-vuotisjulkaisu jatkoksi 1988 ilmestyneelle 75-vuotishistoriikille.

Sivu 8

Kallion Laulu 30 vuotta: Juhlakonsertti Hakaniemen kirkossa

Kallion Laulun kuoro on johtanut 12 vuoden ajan Jukka Jokitalo. Solistina on sopraano

Jutta Holmberg ja säestäjänä solistille kuten kuorollekin on maankuulu pianotaitelija, mo-

nen tunnetun laulajan säestäjänä toiminut Ilmari Räikkönen.

Sivu 8

Kallion Laulu 30 v Juhlakonsertti Johtaa Jukka Jokitalo, solisti Jutta Holmberg, säestys Ilmari Räikkönen, juontaa Hannu Koponen. Liput 10 €/15 € (sis. kakkukahvit) Hakavuoren kirkko La

Kallion kirjastossa voi tutustua e-kirjoihin ja runoilla työpajassa

Kallion kirjasto on mukana omilla ohjelmillaan Kallio kukki -festivaalissa 10.-19.5.2013. Kirjastossa pääsee kokeilemaan e-kirjojen lukulaitteita, runojen tekemistä ja kirjaston toimintaan voi vaikuttaa luputtamalla.

Tutustu e-kirjojen lukulaitteisiin la 18.5. klo 12-15

Kirjaston henkilökunta esittelee erilaisia e-kirjojen lukulaitteita: Google Nexus, iPad Mini, Sony eReader sekä Samsung Tablet ovat asiakkaiden kokeiltavana. Samalla pääsee tutustumaan Helsingin kaupungin kirjaston e-kirjatarjontaan sekä uuteen Zinio-lehtipalveluun. Asiakkaat voivat tuoda mukanaan

myös oman lukulaitteensa.

Runoile työpajassa pe 10.5. klo 15-17

Kallion kirjaston Kuposelaisissa pääsee tutustumaan uusiin runomuotoihin. Asiakkaat voivat tehdä itse kirjanselkämystä jääkaappirunoja tai kokeilla runoilua lehtileikeistä. Kirjaston aula on myös runokirjanäyttely.

3 Typografinen muutos

Typografiaa suunniteltaessa on syytä kunnioittaa sanomalehtien historiaa aikana jolloin koko painoala on murroksessa. Ainakin toistaiseksi ihmiset arvostavat vielä painettua sanaa. Sanomalehdellä on tietty aura, jonka lukija havaitsee ainakin alitajuisesti. Tämä tuttuuden tunne on hyvä pitää mielessä typografiaa suunniteltaessa. Ajat muuttuvat ja niin muuttuvat myös sanomalehdet, mutta ehkäpä suurista kaupungeista löytyy joukko varttunutta lukijakuntaa, joille viikottainen lukuhetki painetun sanomalehden kanssa on pieni tapahtuma.

Lähtiessäni uudistamaan Puoli Kaupunkia -lehden ulkoasua, minulle asetettiin tiettyjä rajoituksia muutoksien suhteen. En voinut muuttaa lehden logoa tai typografista gridiä. Myös lehden leipäteksti haluttiin säilyttää enallaan. Kyse ei ole myöskään nuorennusleikkauksesta, vaan lehden kohderyhmä tulee pysymään samana.

Ensitöikseni jaoin suunniteltavat elementit kahteen ryhmään, typografisiin ja graafisiin elementteihin. Käsittelen tässä luvussa yksityiskohtaisesti typografisia muutoksia ja käyn graafiset elementit läpi seuraavassa.

Pidemmät tekstit vaativat suunnitteluvaiheessa enemmän paneutumista typografian yksityiskohtiin kuin tekstimäärältään suppeamman graafisen työn kuten julisteen suunnittelu (Samara, 2005, 35). Esimerkiksi pitkissä teksteissä suositetaan antiikvoja, kun taas lyhyemmissä teksteissä suunnittelijalla on enemmän valinnanvaraa.

3.1 Typografinen kontrasti

Typografiaa suunniteltaessa on tärkeää kiinnittää erityistä huomiota sivulle muodostuvaan kontrastiin. Erilaisten tekstien välille muodostetaan jännitteitä muotoilemalla ne eri tavoin. Tämä tuo rytmiä sivulle ja tukee lukemiskokemusta. Yksinkertaisimmillaan typografista kontrastia saadaan aikaan asettamalla tekstit eri pistekokoon. Sanomalehden sivu on kuitenkin sisällöllisesti niin moniulotteinen työ, ettei pelkkä koon muuttaminen tuo ilmeeseen tarvittua vetoa. Toinen tapa kontrastin lisäämisen on erimuotoisten kirjaimien, eli eri kirjaintyylien tai -leikkausten, käyttäminen. Selkeimmin muodon aiheuttama typografinen kontrasti on nähtävillä useiden päätteettömien otsikkotyylien ja päätteellisten leipätekstien välillä. Otsikossa muotojen yksinkertaisuus suuressa koos-

sa on voimakas apuväline, samoin kuin leipätekstissä käytetyn antiikvan parempi luettavuus, mutta etuna on myös vastakohtien asettaminen rinnakkain. Tuloksena on dynaamisempaa typografiaa. (Itkonen, 2012, 81-82.)

Myös saman kirjaintyylin vahvuuden muuttaminen lisää kontrastia. Puoli Kaupunkia -lehden taitossa tätä käytetään hyväksi jatkuvasti, kun jutuissa esiintyy henkilön nimi ensimmäisen kerran, se lihavoidaan, jotta lukija voi halutessaan nopeasti yhdellä vilkaisulla selvittää kenestä jutussa on kirjoitettu. Yksinkertaisimmillaan kontrastia saadaan aikaan väriä muuttamalla. Tätä tehokeinoa tulee käyttää säästeliäästi ja vakaata harkintaa hyödyntäen. Liiallinen väreillä leikkiminen vie uskottavuutta ja on harvoin paras ratkaisu käsillä olevaan ongelmaan. Huolellisesti käytettynä tekstin värjämisellä voi viestiä paljon tekemällä vähän. (Itkonen, 2012, 82.)

3.2 Otsikot

Selkeä viesti, helppolukuisuus, käytännöllisyys toimituksessa, tuotannossa, lukuajassa, tilassa ja suhteessa sisältöön sekä joustavuus ovat tärkeitä vaatimuksia sanomalehden otsikkotyylillä valittaessa (Evans, 1974, 5).

Ensivaikutelma annetaan vain kerran. Sanomalehden luonne on monen asian summa, mutta ensimmäinen ja voimakkain viesti tulee otsikon muodossa. Otsikko on äänenpaino. Kyse on siitä, miten viesti kerrotaan. Vakava uutinen vaatii uskottavan otsikkotyypin, kun taas kevyempi juttu selviää leikkisemmilläkin koukeroilla.

Puoli Kaupunkia -lehden typografia tasapainottelee konservatiivisen lukijakunnan maun ja kevyen sisällön antamien suuntaviivojen välillä. Lähtiessäni hahmottelemaan otsikkotyyppejä aloitin konservatiivisista jo kauan sitten hyväksi havaituista vaihtoehtoista ja tein listan, jonka toisessa päässä oli modernimpia ja kokeilevampia vaihtoehtoja. Johtoajatuksena oli löytää listan keskivaiheilta vaihtoehto, josta löytyisi haluttuja ominaisuuksia.

Sanomalehdissä on perinteisesti käytetty antiikvaa leipätekstiin ja egyptienneä tai groteskia otsikoihin. Päätin heti alkutekijöiksi rajata otsikon kirjasintyyppin groteskiin, koska egyptiennien voimakkaat päätteet sotkevat merkkivälityksiä. Sanomalehtitaitossa on harvoin aikaa keskittyä yksittäisen otsikon merkkivälien korjaamiseen, joten on käytännöllisempää valita kirjaintyyppi, joka asettuu paremmin.

Selatessani vanhoja Puoli Kaupunkia -lehtiä törmäsin otsikoihin, jotka oli ladottu kokonaan versaalein. Tämä tapa tuntui turhan voimakkaalta, ikään kuin otsikot huutaisivat lukijalle.

Myös Itkonen (2012, 106) tyrmää versaalien käytön sanomalehti-tyyppisessä ympäristössä:

”Koska otsikot ovat visuaalisesti hallitsevia, niiden typografian pitäisi olla erityisen viimeistelyjä. Otsikot kirjoitetaan mieluiten pienaakkosin. Suuraakkoset vievät enemmän tilaa ja ovat vaikealukuisia ja rumia jo muutaman sanan mitaisissa otsikoissa. Suuraakkoset tulevat kyseeseen vain hyvin lyhyissä otsikoissa sekä klassisessa kirjatypografiassa.”

Puoli Kaupunkia -lehti käytti aiemmin groteskina Paul Rennerin 1920-luvulla piirtämää modernistista Futuraa ja pääotsikoissa oli käytössä Futura Bold pistekoossa 30 ja riviväliksi oli asetettu 32 pistettä (Ks. KUVA 4) (Itkonen, 2012, 56.). Otsikoiden merkkipäällys ei ollut muutettu.

Helsingin designpääkaup- kasvoi ennakoitua laajem

Kuva 4: Aiempaa otsikotypografiaa.

Vaikka sinä aikana, kun itse olin lehdessä töissä, käytimme gemenoita otsikoissa, oli luettavuuden kanssa silti hienoisia ongelmia. Futura on kaikkein klassisin geometrinen groteski, mutta lihavoituina tietyt kirjaimet muistuttavat liikaa toisiaan. Esimerkiksi Futura Boldin gemenoina a ja o muodostavat pitkissä otsikoissa helminauhamaista vaikutelmaa.

Futuran versaalit hakevat innoituksensa roomalaisista kiveen hakatuista capitalis monumentalis -kirjaimista, mutta niissä on vain hieman paksuusvaihtelua. Ne olivat kui-

tenkin paljon luettavampia ja monikäyttöisempiä kuin monet muut vielä voimakkaammin geometrisyyteen pohjautuvat groteskit. (Itkonen, 2012, 56.)

Geometriset groteskit ovat näyttäviä juliste- ja otsikkokäytössä, ja niitä näkeekin usein palkituissa graafisen suunnittelun töissä. Geometrinen muotojen käyttö vetää huomiota itseensä, mutta vie suunnattomasti tilaa ja alkaa liikaa käytettynä olemaan puuduttavan näköistä lukijan silmissä.

Päädyin valitsemaan lehdessä käytettäväksi groteskiksi Franklin Gothic -kirjaintyyppiin. Franklin Gothic on voimakas Morris Fuller Bentonin vuonna 1902 julkaisema kirjaintyyppi. Se on hyvin klassinen sanomalehtien suosima kirjaintyyppi, joka on pitänyt pintansa ja yli sata vuotta. Franklin Gothic on hyvin luettava x-korkeutensa johdosta. Victor Caruso laajensi kirjainleikkauksien määrää International Typeface Corporationin (ITC) toimeksiannosta vuonna 1980 ja Font Bureau lisäsi variaatioita vielä vuonna 1991. (Wikipedia. Franklin Gothic, 2013.)

Haluan lehden typografisen ulkoasun olevan äärimmäisen selkeä ja yhtenäinen. Tästä syystä käytän koko lehdessä kahta kirjainperhettä, antiikvana Minion Prota ja groteskina Franklin Gothicia. Franklin Gothicin eri leikkaukset korvaavat Futuran lehden eri osioissa.

Franklin Gothic on kaksi vuosikymmentä Futuraa iäkkäämpi kirjaintyyppi, joten ei voida varsinaisesti puhua nuorennusleikkauksesta. Kyseessä on kuitenkin selkeästi enemmän paksuusvaihtelua sisältävä kirjaintyyppi, joka on muotokieleltään ja ilmeeltään paljon raikkaampi vaihtoehto.

Juttujen pääotsikoissa käytetään ITC Franklin Gothic LT Demi Condensed -leikkausta pistekoossa 34 ja rivivälillä 36 pistettä. Merkkivälejä on tiivistetty viisi prosenttia fonttiedoston suunnittelijan asettamasta perusarvosta (Ks. KUVA 5).

Helsingin designpääkaupunkivu kasvoi ennakoitua laajemmaksi

Kuva 5: Uutta otsikkotypografiaa.

Otsikoita aseteltaessa on syytä kiinnittää huomiota niiden yhtenäisyyteen. Tämä onnistuu pienentämällä rivivälin ja pistekoon suhdetta verrattuna leipätekstiin. Yleisenä ohjenuorana voidaan pitää 10 prosentin lisäystä riviväliin suhteessa tekstin pistekokoon. Otsikon viimeistelyssä pitää tuki ottaa huomioon myös valitun kirjaintyyppin x-korkeus sekä ylä- ja alapidennysten pituudet. (Itkonen, 2012, 107.)

Luettavuuden kannalta selkeät merkkivälit ovat korostetun oleellisessa asemassa pienessä pistekoossa, kuten esimerkiksi leipätekstissä. Pistekokoa kasvattamalla luettavuus paranee, ja merkkivälien tiivistäminen tulee tarpeelliseksi, jotta vältetään niiden ylikorostuminen. Otsikkokäytössä osa groteskeista vaatii tiiviimpiä merkkivälejä, ja jotkut merkkiparit täytyy välistää vielä erikseen (Itkonen, 2012, 108.)

Otsikot ovat irti rivirekisteristä, koska niiden paikkaa vaihdellaan eri sivuilla (välillä kuvan yläpuolella, joskus kuvan alla) ja eri elementtien sommitteleminen vaatii liikkumavaraa.

Otsikoita rytmitetään ajoittain toisella otsikkotasolla. Vakaan groteskin rinnalle tuotu kaunis antiikvakursiivi tuo otsikoihin kontrastia ja rytmittää lukukokemusta. Kirjainleikkaukseksi valitsin Adobe Caslon Pro Bold Italicin pistekoossa 26 (Ks. KUVA 6).

Lentoaseman valokuvanäyttely:

Kuva 6: Toisen tason otsikkotypografiaa.

3.3 Ingressi

Useissa nykyaikaisissa sanomalehdissä ingessit on haluttu tuoda korostetusti esiin. Ne tarjoavat suunnittelijalle mahdollisuuden näyttävän typografian esille tuomiseen. On kuitenkin varottava, ettei tyylittelystä tule itseisarvo, vaan ratkaisu täytyy olla perusteltavissa kokonaisuuden kannalta.

Oma näkökulmani Puoli Kaupunkia -lehden suunnittelussa pohjautui selkeyteen, luettavuuteen ja perinteisiin. Parhaassa tapauksessa lukija ei kiinnitä mitään huomiota tekstin tai muunkaan ulkoasun muotoiluun, vaan saa heti selvän kuvan sisällöstä. Kaupunkilehtiä luetaan usein samanaikaisesti muita asioita tehtäessä. Lehti on monesti mukana lounastauolla tai työmatkalla. Juttuja valitaan luettavaksi omien mielenkiinnon kohteiden mukaan, eikä samaan tapaan kuin vaikkapa Helsingin Sanomia, jonka monet haluavat lukea rauhassa alusta loppuun. Siksi onkin tärkeää, että ulkoasu on suunniteltu helposti omastuttavaksi.

Ingressiä suunnitellessani tein kokeiluja Franklin Gothicin eri leikkausten kanssa. Koska lehteä taittaessa tila on usein kortilla, rajasin vaihtoehdot kuitenkin Franklin Gothicin tiivistettyihin (Condensed) leikkauksiin. Yleinen keino ingressien korostamiseen on lihavoidun kirjainleikkauksen valitseminen. Tein kokeiluja Franklin Gothic Condensed Boldin parissa, mutta lihavoidut kirjaimet menettävät usein tyhjää tilaa sisältään. Joissain tapauksissa silmä hahmottaa lihavoidut kirjaimet pienempinä kuin perusvahvuuden juuri tästä syystä. Lihavoituna ingressin helppolukuisuus heikkeni. Vastakkaisessa päässä kevyin ITC Franklin Gothic -perheeseen kuuluva tiivistetty leikkaus on Book Condensed. Monista muista perheistä tuttu Light-kirjainleikkaus ei kuulu ITC Franklin Gothicin valikoimiin. Book Condensed istui kuitenkin saumattomasti sivulle. Se on tarpeeksi vahva erottuakseen leipätekstistä, mutta on helppolukuinen ja tukee otsikotypografiaa.

Aikaisemman ilmeen ingresseissä käytettiin Futuran Light-leikkausta, joka toimi paljon paremmin kuin lihavoitu, tukkoinen otsikko. Toki Futuran leimallisen pyöreät kirjaimet aiheuttivat muotojen toistumista myös ingresseissä, mutta valkoisen tilan suurempi osuus kirjainten ympärillä paransi luettavuutta. Tämä johti kuitenkin tekstimassan sävyn haaleuteen. Ingressi ei jäsentynyt selkeästi otsikon jälkeen toiseksi oleellisimmaksi tekstiksi. Ingressi oli irti rivirekisteristä, jotta sen sai tasattua leipätekstipalstojen ylälai-

tojen kanssa tasaan. Pistekoko 14 ja riviväli 16 pistettä eivät sopineet leipätekstin ehdoilla aseteltuun rivirekisteriin (Ks. KUVA 7).

Helsingin kaupungin ympäristökeskus
toteutti tammi-toukokuussa 2012
valvontaprojektin, jonka tarkoituksena
oli selvittää näytteenotoin ja tarkastuksin
Helsingissä valmistetun sushin
mikrobiologista laatua.

Kuva 7: Aiempaa ingressitypografiaa.

Päädyn käyttämään ingressissä ITC Franklin Gothic LT Book Condensed -leikkausta. Se on nimensä (Book) mukaisesti lihavuudeltaan normaalia, ja täten tekstimassana tummempaa kuin edeltäjänsä. Tämä tuo sivulle jämakkyttä ja tukee lukemiskokemusta tehokkaammin. Selkeästi esiin nouseva ingressi ohjaa lukijan katsetta kuvan ja otsikon havaitsemisen jälkeen itseensä. Halusin korostaa tekstimassan sävyä vielä aavistuksen ja kasvatin koon 15 pisteeseen ja rivivälin 17 pisteeseen (Ks. KUVA 8).

Helsingin kaupungin ympäristökeskus toteutti
tammi-toukokuussa 2012 valvontaprojektin,
jonka tarkoituksena oli selvittää näytteenotoin
ja tarkastuksin Helsingissä valmistetun sushin
mikrobiologista laatua.

Kuva 8: Uutta ingressitypografiaa.

Ingressin palstamuotoiluna käytän oikean reunan liehua. Näin vältän sanojen väliin jäävät raot, koska InDesigniin asetettu perusarvo välistää sanan kun oikean puolen liehu on käytössä. Tällä tavoin tekstimassa pysyy koossa, eikä teksti pääse tukkeutumaan tai hajoamaan. (Itkonen, 2012, 102.)

3.4 Leipäteksti

Leipätekstin kirjaintyyppiä siis haluttiin jättää sama Minion Pro -kirjaintyyppi, joka lehdessä oli jo käytössä. Sanomalehtipaperille painettuna se on korkeamman x-korkeuden takia asteen luettavampi vaihtoehto kuin vaikkapa Adobe Garamond. Pistekoko on 9,5 ja riviväli 11 pistettä eli sama kuin rivirekisterissä.

Minion on Robert Slimbachin vuonna 1990 Adobe Systemsille suunnittelema kirjaintyyppi, joka jäljittelee myöhäisen renessanssiajan kirjaintyyppejä (Adobe. Minion Pro, 2013). Se on muun muassa kirjakustantamoiden suosiossa (Wikipedia. Minion, 2013).

3.5 Väliotsikot

Väliotsikoiden tehtävänä on rytmittää jutun lukemista, ja helpottaa artikkelin hahmottamista. Niiden sijainti määräytyy sisällön mukaan. Vaikka kiusaus väliotsikon sijoittamiseen sommitelmallisin perustein heräisi, on syytä muistaa niiden olevan osa tarinankerrontaa. Ne kertovat lukijalle miten jutun sisältö jaksottuu sivulla. Väliotsikoiden tulee olla yhtenäisiä läpi koko julkaisun, se helpottaa sekä lukijan että taittajan työtä. (Rantanen, 2007, 124.) Puoli Kaupunkia -lehdessä oli käytössä amatöörimäinen tapa pakottaa Futura Bold pienversaaleiksi väliotsikoita varten. Kyseessä oli siis InDesignin toiminto, jolla sellaisestakin kirjainperheestä, josta pienversaaleja ei löydy, saadaan aikaan kutistettuja versaalikirjaimia. Ne ovat kuitenkin suhteessa liian laihoja muuhun tekstiin nähden. Tekstin koko väliotsikoissa oli 9,5 pistettä ja se oli kiinni rivirekisterissä eli riviväli oli siis 11 pistettä (Ks. KUVA 9). (Itkonen, 2012, 138.)

vintoloista havaittiin puutteita
myös tietämyksessä tiettyjen
kalalajien pakastuspakosta
loisriskin vuoksi.

SUSHI ON RISKIELINTARVIKE

Susheihin liittyvät ruokamyrkytystapaukset ovat Suomessa harvinaisia. Sushin valmistusta helpottavia koneita on käytössä laitoksissa ja osassa ravintoloista, mutta edelleen

Kuva 9: Vanhan ilmeen mukainen väliotsikko.

Uusi väliotsikko on ITC Franklin Gothic LT Demi Condensed -leikkausta pistekoossa 10. Väliotsikot on sidottu rivirekisteriin, mutta niitä on pudotettu peruslinjaltaan -5 pistettä (Ks. KUVA 10).

vintoloista havaittiin puutteita myös tietämyksessä tiettyjen kalalajien pakastuspakosta loisriskin vuoksi.

Sushi on riskielintarvike

Susheihin liittyvät ruokamyrkytystapaukset ovat Suomessa harvinaisia. Sushin valmistusta helpottavia koneita on käytössä laitoksissa ja osassa ravintoloista, mutta edelleen

Kuva 10: Uusi väliotsikko.

Väliotsikon oikeaoppinen sijainti ei löydy ainoastaan riviä vaihtamalla. Jos väliotsikon ylä- ja alapuolelle jää yhtä paljon tilaa, se ei hahmotu selkeästi alla olevaan tekstiin liittyväksi sisällöksi. Jättämällä väliotsikon yläpuolelle kaksi tyhjää riviä tekstimassaan taas syntyy tarpeettoman suuria aukkoja, jotka ovat visuaalisesti epämiellyttävän näköisiä ja aiheuttavat ongelmia taittamiseen väliotsikoiden osuessa palstojen ylä- ja alalaitojen läheisyyteen. (Itkonen, 2012, 111.)

Väliotsikko asettuu typografisesti oikealle paikalleen jättämällä tyhjät rivit molemmille puolille ja laskemalla väliotsikkoa aavistuksen peruslinjaltaan, jolloin se ryhmittyy lähemmäs alla olevaa leipätekstiä sitoo näin sisällöltään yhtenevät elementit toisiinsa. Lukija tuskin kiinnittää asiaan huomiota, mutta alitajunta tulkitsee tekstin sisäisen hierarkian nopeammin. (Itkonen, 2012, 112.)

Kuten pääotsikoita, myöskään väliotsikoita, ei ole toivottavaa tavuttaa. Suomen kielessä esiintyy kuitenkin paljon yhdyssanoja ja väliotsikoita on välillä yksinkertaisesti pakko tavuttaa. Näissä tapauksissa tavutus tulee tehdä yhdyssanojen yhdysosien välistä. Väliotsikkoa taittaessa täytyy tasapainotella, että teksti jakaantuu riveille sisällön puolesta järkevästi ja kuitenkin vältetään häiritsevän erimittaiset rivit. (Itkonen, 2012, 113.)

3.6 Kolumnien otsikot ja väliotsikot

Kolumnien ja pakinoiden otsikoissa käytettiin Futura Mediumia pistekoossa 27 ja riviväli oli asetettu 29 pisteeseen (Ks. KUVA 11). Jälki oli mielestäni liian väljää, joten lähdin hakemaan tiiviimpää tekstityyliä. Kolumnit ovat pääsääntöisesti ainoastaan kahden palstan levyisiä, joten jokainen tiivistys auttaa otsikoita mahtumaan paremmin kapealle alueelle. Myös kolumnien otsikot olivat kokonsa takia irti rivirekisteristä.

Kaverukset Vatanen & Hynninen

Kuva 11: Aiempi kolumnin otsikko.

Valitsin kolumnien otsikoihin ITC Franklin Gothic LT Book Condensed -leikkauksen, eli saman, jota käytin myös ingresseissä. Kokoeron johdosta ei ole vaaraa, että eri osat sotkeutuisivat keskenään, mutta sama muotokieli pitää ilmeen yhtenäisenä.

Nostin hieman hennomman Franklin Gothicin pistekokoa 29:ään, mutta säilytin vanhan rivivälin ja tiivistin merkkipälejä kymmenen prosenttia, jolloin kolumnien otsikoista tuli hieman tiiviimpi paketti (Ks. KUVA 12).

Kolumnien väliotsikot ovat identtiset normaalissa tekstissä esiintyvien väliotsikoiden kanssa.

Kaverukset Vatanen & Hynninen

Kuva 12: Uusi kolumnin otsikko.

3.7 Kolumnien leipäteksti

Kolumnien leipäteksti oli aiemmassa ilmeessä rivirekisteriin sidottua (eli riviväli oli asetettu 11 pisteeseen) Futura Bookia samassa 9,5 pisteen koossa kuin muukin leipäteksti (Ks. KUVA 13). Tämä oli mielestäni vanhan lay-outin vaikeaselkoisinta tekstiä. Pitkissä teksteissä Futura on silmille raskasta luettavaa jatkuvasti toistuvien identtisten muotojen takia. Välistystä lisäämällä luettavuutta olisi voitu parantaa edes hieman, mutta näin ei oltu tehty.

Minä olen minä -ihmisiä arvellaan olevan eniten urheilijoissa ja poliitikoissa. Tavallista enemmän heitä lienee myös meissä papeissa ja taiteilijoissa. Satiirisesti voisi lausua: "Kun jokainen ajattelee hartaasti itseään, niin kaikki tulevat huomatuiksi."

Turun telakkakeskustelu osoittaa, että työllisyyttä, tulontasausta ja toimeentuloturva ei pidä tyytyä perustelemaan yksin taloudellisilla seikoilla. Hyvän saa panna polkumyyniin kunhan vain lakia ei rikota. Niinkö? Tarvitsevathan ranskalaisetkin työtä, totta

Kuva 13: Aikaisemman ilmeen mukaista kolumnin leipätekstiä.

Korvasin leipätekstin ITC Franklin Gothic LT Book -leikkauksella. Tämäkin teksti on sidottu rivirekisteriin 9,5 pisteen koossa ilman muutoksia välistykseen (Ks. KUVA 14).

Minä olen minä -ihmisiä arvellaan olevan eniten urheilijoissa ja poliitikoissa. Tavallista enemmän heitä lienee myös meissä papeissa ja taiteilijoissa. Satiirisesti voisi lausua: "Kun jokainen ajattelee hartaasti itseään, niin kaikki tulevat huomatuiksi."

Turun telakkakeskustelu osoittaa, että työllisyyttä, tulontasausta ja toimeentuloturva ei pidä tyytyä perustelemaan yksin taloudellisilla seikoilla. Hyvän saa panna polkumyyniin kunhan vain lakia ei rikota. Niinkö? Tarvitsevathan ranskalaisetkin työtä, totta

Kuva 14: Uuden ilmeen mukaista kolumnin leipätekstiä.

4 Graafiset elementit

Graafisilla elementeillä erotetaan lehden eri osastot toisistaan. Tässä projektissa jaoin pääjuttujen aihealueet omaksi kokonaisuudekseen, jotka ovat värejä lukuunottamatta graafisesti identtisiä

Toiseen kokonaisuuteen kuuluvat kolumnit ja muut sisällöt (8 osaa: Pilapiirros, Pääkirjoitus, Liperit kaulasta, Stadin Slangi, Kari, Ristikko, Tapahtumat ja Villi länsi). Tämä ryhmä erottuu muusta sisällöstä yhtenäisellä typografialla, värillä ja grafiikalla. Kolumnien taustalla on vaalean harmaa laatikko erottamassa ne varsinaisista jutuista.

Kolmas osa koostuu lehden rakenteellisista osista. Sivunumerot ja apinalaatikko antavat perustietoa lehdestä lukijalle. Ne ovat osa lehden käyttöliittymää.

4.1 Värimaailma

Puoli Kaupunkia -lehden kasvojenkohotusta aloitettaessa ohjeisiin kuului, ettei tunnuksesta käytettyä viininpunaista väriä muuteta, vaan pidetään se päävärinä (Ks. KUVA 15). Sama viininpunainen sävy toistuu keskiaukeamalla olevan Valokeila-jutun teemävärinä. Väripalettia suunniteltaessa otin lähtökohdaksi viininpunaisen ja lähdin etsimään sille tukea. Tällä hetkellä suosiossa olevat kirkkaat sävyt eivät sointuneet yhteen viininpunaisen kanssa, eikä tarkoituksena ollutkaan hakea nuorekasta, tuoretta väripalettia. Murretut värit ovat silmälle lempeitä ja tukevat lehden pääväriä, joten ryhdyin etsimään sopivia yhdistelmiä. Lehden eri teema-osiot haluttiin ohjeiden mukaan olevan tunnistettavia värien mukaan kuten ennenkin. Toin lehden sisäsivuille runkovärin, joka loisi sopivaa kontrastia viininpunaiselle, ja rauhoittaisi etenkin kolumnien ja vakiopalstojen yläpalkkeja sekä sitä kautta koko lehden yleisilmettä.

	Logo Valokeila	Kaupunki Kulttuuri	Tyyli Terveys	Koti & Asuminen	Vapaa-aika	Autot
C	0	25	5	0	100	100
M	90	100	85	0	10	5
Y	100	0	75	100	20	0
K	50	60	15	60	15	70

Kuva 15: Aiemmin käytössä ollut väripaletti.

Puoli Kaupunkia -lehdellä on todella kirjava lukijakunta ja aihealueetkin kattavat suuren määrän eri aiheita. Siksi ei ollut perusteltua rajata värimaailmaa suppeasti esimerkiksi vain viininpunaisen, oranssin ja ruskean eri sävyihin, jolloin paletti olisi ollut kyllä tyyli-
tellyn yhtenäinen, mutta myös hyvin rajallinen. Teemoihin valitut värit antavat viitteitä niiden sisällöstä (Ks. KUVA 16). Esimerkiksi oletettavasti enemmän naislukijoita kiinnostavaan tyyliä käsittelevään juttuun on valittu punertava sävy, kun taas autosivuille on valittu perinteisesti miehiin liitettävä turkoosin sävy. Tarkoituksena on ollut käyttää väriä lukijalle viestimiseen, eikä vain lehden summittaiseen koristeluun. (Rantanen, 2007, 173-175.)

	Logo Valokeila	Kolumnit	Kaupunki	Kulttuuri Tyyli Terveys	Lemmikit	Koti & Asuminen	Autot	Vapaa-aika
C	0	50	5	0	15	5	50	50
M	90	15	50	50	0	10	15	0
Y	100	25	55	65	100	85	25	20
K	50	15	30	5	5	25	65	15
Tint	20%	20%	20%	20%	20%	20%	10%	20%

Kuva 16: Uudistettu väripaletti.

Otin käyttöön myös jokaiselle teemavärille oman vaalennetun parin. Haalensin jokaista väriä 10:stä 20:een prosenttiin. Osa sävyistä muuttui liian huomaamattomiksi 10:ssä prosentissa, joten säädin niitä voimakkaammiksi tasapainoisen paletin aikaansaamiseksi. Näitä vaaleampia sävyjä käytetään kuvatekstien taustalla olevissa laatikoissa ja tekstin sekaan sijoitettuihin tekstilaatikoihin eli kainaloihin. Ne syventävät jutun väriteemaa ja tukevat sivun rakennetta. Sävyjen vaalentaminen ehkäisee liian räikeiden sivujen syntymisen. Pääjutun yhteydessä olevat tekstit ovat vaihtelevan mittaisia ja pidemmät vaativat kookkaan värilaatikon taustalleen. Siitä tulisi teemavärissä helposti liian hallitseva elementti sivulle, joten kevennys on tarpeellinen.

4.2 Teemojen ilmeet

Lehden läpi kulkeva visuaalinen muotoilu rakentaa sille ilmeen. Sen avulla lukija tutustuu lehteen ja osaa myöhemmin navigoida eri juttujen ja palstojen välillä. Tarkoitus on saada aikaiseksi tunnistettava ilme, joka erottaa lehden muista. Jokaisen eri lehden lukeminen tulisi olla yksilöllinen kokemus. Lehden identiteetti on aina suhteessa sen

sisältöön. Lehden eri osia merkitsevät elementit tuovat lukemiskokemukseen jatkuvuutta toistumalla sivulta toiselle. Niiden on tarkoitus kertoa lukijan tiedostamatta millaista sisältöä missäkin lehden osassa on tarjolla. Toisaalta visuaaliset raamit antavat tukea sisällön suunnitteluun. Jokaisessa numerossa tarvitaan tietty määrä jokaisen aihepiirin juttuja. (Rantanen, 2007, 155-156.)

Puoli Kaupunkia -lehden aikakauslehtimäiset piirteet sisällön suhteen antavat vapauksia ilmeen suunnitteluun. Uutisjulkaisulta vaadittavaa vakavuutta ei tarvita, mutta kyseessä on kuitenkin tabloid-formaatissa sanomalehtipaperille painettava julkaisu. Usein oikeissa aikakauslehdissä nähtävää visuaalista leikkittelyä ei ole yksinkertaisesti mielekästä harrastaa. Painopaperin koko ja laatu ovat lehden identiteetin perusteellisimmat osat. Ne antavat sille kirjaimellisesti kouriintuntuvan olemuksen.

Puoli Kaupunkia -lehden aiemmassa ilmeessä eri teemoille omistetut aihealueet oli erotettu toisistaan värein. Sivun ylälaitaan oli sijoitettu palkki, jonka vasemmassa laidassa oli valkoinen kolmio, joka osoitti palkin sisään kirjoitettuun aihealueen nimeen. Nimen muotoilussa käytettiin Futura Bold -leikkausta (Ks. KUVA 17). Jutun kirjoittajan ja kuvaajan nimet oli tasattu aukeaman sisäreunaan palkin alle. Nämä tiedot oli muotoiltu kokonaan versaaleiksi Futuran Light-leikkausta käyttäen. Sanat ”Teksti” ja ”Kuvat” olivat kaksi pistekokoa pienemmät kuin nimet, jotta lukija hahmottaisi helposti mistä rivillä on kysymys. Mielestäni tämä oli toimiva tapa luoda visuaalista rytmiä tekijätietoihin. Tekstiin olisi saanut kontrastia vaikkapa lihavoitua käyttämällä, mutta erivahvuisen tekstin käyttäminen olisi vienyt suhteettoman paljon huomiota itse jutulta. Tekijätiedot eivät ole näkyvillä jokaisella sivulla, sillä osa jutuista pohjautuu lehdistötiedotteisiin, eikä niiden mukana useinkaan tule tietoja kirjoittajasta tai kuvaajasta. Yleisesti tietojen on hyvä olla näkyvissä sekä lukijoiden että tekijöiden näkökulmasta silloin kun se on mahdollista, mutta niiden sisältämä informaatio on sivun hierarkiassa melko alhaalla. Niiden tulee kulkea huomiota herättämättä osana lehteä palvellen lukijaa tarpeen tullen.

Koti & Asuminen

Koti & Asuminen

Kuva 17: Vanhan ilmeen mukainen osastotunnus ylempänä ja uudistettu versio alempana.

Palkki oli noin sentin paksuinen ja yhdistettynä lehdessä käytettyihin voimakkaisiin väriin se vei sivulta paljon tilaa, ja sai ilmeen vaikuttamaan tunkkaiselta. Kun tekijätiedotkin oli vielä aseteltu palkin alle, sivun yläaidasta oli syöty raskaan otsikon kaipaamaa tyhjää tilaa. Aikaisempi otsikotypografia olisi nimenomaan kaivannut ilmaavuutta pienien sisätilojen ja mekaanisesti toistuvien muotojen vastapainoksi.

Rantanen (2007, 169) toteaaakin, että ympäröivä tyhjä tila nostaa otsikon merkityksen korostetusti esiin. Tyhjä tila on lehden ilmettä suunniteltaessa hyvin tärkeä elementti, vaikka se jää helposti huomiotta julkaisun ulkoasua tarkastellessa. Se on osa typografiaa, kuvitusta ja sommittelua. Sen avulla sivulla olevat palaset asettuvat paikoilleen. Tyhjyyteen tuodut osat luovat jännitteitä, jotka ohjaavat lukijaa. (Rantanen, 2007, 169.)

Otin yläpalkkien uudistuksessa lähtökohdaksi sivun keventämisen ja tyhjän tilan lisäämisen. Halusin jutun otsikon olevan huomion kohde, jota aihealueen ja tekijöiden nimet ikään kuin vain kehystäisivät silloin kun otsikko on sijoitettu kuvan yläpuolelle. Koko sivun halki kulkevan väripalkin sijaan otin käyttöön ohuen viivan, joka antaa lukijalle mielikuvan sisällön ja marginaalin rajasta. Viivat päättyvät aukeaman vierekkäisillä sivuilla vastakkaisiin pisteisiin, joka luo jatkuvuuden tunnetta sivulta toiselle.

Värien käyttö teemojen erittelyssä toi mieleeni toimistojen kansioissa ja mapeissa olevan järjestelmän, jossa sivun laidassa on erivärisiä lappuja, joiden avulla voi hypätä tietyn aiheen alkuun. Käytin tätä mielikuvaa pohjana lehden aihealueen nimen ympäröivää värikenttää muotoillessa. Pidin suorakaiteen muotoisen alueen ylänurkat terävinä 90-asteen kulmassa, joka tukee ajatusta paperin reunasta. Tämän tarkoituksena on

antaa lukijalle alitajuinen viesti, että vastaavia, lehden hierarkiassa samalla tasolla olevia, sivuja on lisää.

Värillinen kieleke on huomattavasti ohuempi kuin aikaisempi palkki, joten se vie tilaa vähemmän sekä vaaka- että pystysuunnassa. Lisäksi siirsin toimittajan ja kuvaajan nimitiedot ylemmäs samalle tasolle aihealueen nimen kanssa. Näin sivun ylälaidalla olevan viivan molempiin päihin on sijoitettu tekstiä, joka tuo tasapainottavaa symmetri-aa otsikolle varatun alueen reunalle.

Aihealueen nimen muotoilussa käytin ITC Franklin Gothic Condensed Demi -kirjainleikkausta ja negatiivista väritystä. Valkoinen, tai ehkä oikeammin paperin väri- nen, teksti värikentän sisällä tukee johtoajatusta keveydestä.

4.3 Muut lehden osat

Puoli Kaupunkia -lehdessä on muutama artikkeli, joiden yhteydessä käytetään vinjet- jä, eli pieniä symbolisia kuvituksia, ja kuvia. Liperit kaulasta -pakinan yhteydessä on piirros pastorista ja lyhyen Sananparsia pääkaupunkiseudulta -jutun yhteydessä kuva leveästi hymyilevästä miehestä. Pääkirjoituksen yhteydessä käytetään päätoimittajan kuvaa tekstin pituuden sen salliessa. Valokuva kirjoittajasta on myös Stadin slangi - kirjoituksen yhteydessä ja Villi länsi -artikkeliin on lisätty kuvituskuva seriffin tähdestä. Kaikki nämä elementit kulkivat luonnollisesti mukana läpi lehden kasvojenkohotuksen. Ne ovat tärkeä osa Puoli Kaupunkia -lehden identiteettiä ja historiaa., Niiden korvaami- nen oli tarpeetonta, koska pyrkimyksenä oli säilyttää joitain lukijoille tuttuja elementtejä.

Halusin säilyttää sivunumeron ja lehden nimen loogisella paikallaan sivun ulkolaidan yläreunassa. Kokeilin sivunumeron upottamista viininpunaiseen pyöreään pohjaan, mutta se teki nurkasta liian huomiotaherättävän ja sekavan. Lopulta päädyin jättämään lehden nimen ja sivunumeron väliin viininpunaisen pystyviivan, kuten oli tapana myös aiemmin (Ks. KUVA 18). Projektin aikana oli puhetta myös lehden logon käyttämisestä sivun ylälaidassa. Sen todettiin kuitenkin olevan häiritsevä elementti suoraan värillisen kielekkeen lähelle sijoitettuna, ja kokeilu tyrmättiin.

6 | PUOLI KAUPUNKIA

6 | PUOLI KAUPUNKIA

Kuva 18: Vanhan ilmeen mukainen tapa merkata sivunumero ylempänä ja uudistettu versio alempana.

Sivunumerolla on vain marginaalinen visuaalinen painoarvo lehden sivulla, mutta se on oleellinen osa sen käyttöliittymää. Joissain lehdissä sivunumeron ja nimen lisäksi on kuljetettu myös ilmestymispäivämäärää, mutta en kokenut tätä tarpeelliseksi. (Rantanen, 2007, 130.)

Kuvateksteillä on suuri merkitys lukijan mielenkiinnon herättämisen kannalta. Usein kuva herättää uteliaisuuden, joka ohjaa katseen seuraavaksi kuvatekstiin. Niiden tulee olla sisällöltään mielenkiintoisia ja ulkoasultaan helposti luettavia. (Rantanen, 2007, 130.)

Aikaisemmassa ilmeessä kuvatekstit olivat sijoitettu aina kuvien alapuolelle. Niissä käytettiin Futuran Book-leikkausta. Uudistetut kuvatekstit ovat suorakulmion muotoisissa laatikoissa, joissa siis käytetään vaalennettuja sävyjä. Niitä ympäröi kahden pisteen paksuinen valkoinen ääriiviiva. Sen tarkoitus on nostaa kuvateksti ulos kuvasta, selkeästi omaksi elementikseen (Ks. KUVA 19). Kuvateksteissä käytän Franklin Gothic Book -kirjainleikkausta 9,5 pisteen koossa ja 11 pisteen riviväliä.

Aalto-yliopiston Puustudion opiskelija- ja asiantuntijaryhmän suunnittelema paviljonki oli suomalaisen kestävän puurakentamisen huippunäytös.

Aalto-yliopiston Puustudion opiskelija- ja asiantuntijaryhmän suunnittelema paviljonki oli suomalaisen kestävän puurakentamisen huippunäytös.

Kuva 19: Vanhan ilmeen mukainen kuvateksti ylempänä ja uudistettu versio alempana.

Sijoitin kainalojutut kulmista pyöristettyhin värilaatikoihin (Ks. KUVA 20). Niiden teksti-
muotoilu on lähes identtistä kolumnien kanssa. Ainoa ero on otsikon pistekoon pienen-
täminen pidemmissä tapauksissa ja sen keskittäminen. Otsikkopalstan keskityksen
taustalla on kulmien pyörityksen aiheuttama sisennys, joka tapahtuisi tekstin laitaan
tasaamisen yhteydessä.

Kuva 20: Vanhan ilmeen mukainen kainalo ylempänä ja uudistettu versio alempana.

5 Yhteenveto

Opinnäytetyön tekeminen oli hyvin opettavainen kokemus. Pelkästään lehden vanhaan taittoon tutustuminen toi esiin monia seikkoja, joita en ollut aiemmin tullut ajatelleeksi. Esimerkiksi suuraakkosista rakennetut väliotsikot edustivat yllättävällä tavalla muotoilua typografiaa. Lehteä lukiessa ilme hyväksytään alitajuisesti, eikä monia yksityiskohdita tule huomioitua ennen huolellista paneutumista asiaan.

Kaupunkilehden kasvojenkohotuksen aikana tehdyt muutokset olivat usein hyvin yksityiskohtaisia. Niiden tarkoituksena oli parantaa lehden luettavuutta ja tehdä lukukokemuksesta nautittavampi. Koska lehden ilmeen tärkeimpiä pilareita eli logoa ja tunnistettavuuden kannalta oleellista viininpunaista väriä ei muutettu, lehden sielu pysyi muuttumattomana. Työtä tehdessä ilmenneet ongelmat liittyivät usein juuri muutoksen määrään. Jokaista valintaa tehtäessä oli löydettävä sopiva tila vanhan ja uuden väliltä. Tämä tasapainottelu oli ajoittain vaikeaa, mutta myös palkitsevaa.

Taustatyötä tehdessäni tutustuin myös muihin ilmaisjakelulehtiin ja niiden ulkoasuihin. Se toi tarvittavaa kontrastia Puoli Kaupunkia -lehden ilmeen parissa työskentelyyn ja auttoi monien päätösten tekemisessä.

Opinnäytetyön toiminnallisen osuuden aikana useat Puoli Kaupunkia -lehden visuaaliset elementit kokivat kasvojenkohotuksen. Juttujen leipätekstiä lukuunottamatta kaikki typografia muutettiin, viininpunaisen värin rinnalle rakennettiin uusi väripaletti, kolumnit ja teemat saivat päivityksen ilmeeseensä. Myös sivujen pienet yksityiskohdat, kuten kuvatekstit ja sivunumerot, viritettiin uudelleen.

Mielestäni tärkeimmät työlle asetetut tavoitteet saavutettiin. Lehden luettavuus parani ja sivuille luotiin enemmän tyhjää tilaa, joka antoi taitolle tilaa hengittää. Lehden henki säilyi muutoksen läpi hyvin tunnistettavana. Lukijoille ei pääse syntymään tunnetta, että lehteä olisi pyritty suuntaamaan eri kohderyhmälle. Toisaalta lähtökohta ei tarjonnut mahdollisuutta näyttävien visuaalisten uudistusten tekemiseen. Kuten aiemmin totesin, kyse oli olemassa olevan ilmeen jalostamisesta.

Lähdekirjallisuuden osalta nojasin kahteen hyvin perusteellisesti aihettaan käsittelevään suomalaiseen kirjaan. Markus Itkosen Typografian käsikirja (2012) ja Lasse Rantasen Mistä on hyvät lehdet tehty? -kirja (2007) olivat ensiarvoisen tärkeitä apuvälineitä

opinnäytetyötä kirjoittaessani. Niissä molemmissa on onnistuttu selittämään hyvin monimutkaisia asioita selkeästi ja tiiviisti. Asiantuntevan kirjallisuuden löytyminen suomeksi helpotti omaa työtäni suunnattomasti.

Keskityin työssäni typografisten muutosten avaamiseen, sillä koin ne lehden uudistuksista kaikkein merkittävimiksi. Uskon opinnäytetyöni kirjallisen osuuden antavan silmäyksen lehden ulkoasun suunnittelun eri ulottuvuuksiin. Näen sillä olevan hyötyä yhtenä vertailukohtana tulevaisuudessa tehtäville lehtien visuaalisten ilmeiden uudistuksille.

Lähteet

Evans, Harold, 1974. Editing & Design, Book Three: News Headlines, London: Heinemann

Itkonen, Markus 2012. Typografian käsikirja. 4., tarkistettu ja laajennettu painos. Helsinki: RPS-yhtiöt

Rantanen, Lasse, 2007. Mistä on hyvät lehdet teyty?, Helsinki: Hill & Knowlton Finland Oy

Samara, Timothy 2005. Publication Design Workbook , Massachusetts: Rockport Publishers Inc.

Adobe. Minion Pro [Verkkodokumentti] Viitattu 20.5.2013
<<https://www.adobe.com/type/browser/html/readmes/MinionProReadMe.html>>

Avaa-lehti. Historia [Verkkodokumentti] Viitattu 20.5.2013
<<http://www.avaalehti.fi/historia.html>>

Helsingin Sanomat. City-lehti lopettaa [Verkkodokumentti] Viitattu 20.5.2013
<<http://www.hs.fi/kulttuuri/Perinteik%C3%A4s+City-lehti+lopettaa+ilmestymisen/a1305588099556>>

Linotype. Univers [Verkkodokumentti] Viitattu 20.5.2013
<<http://www.linotype.com/1560/Univers-family.html>>

Puoli Kaupunkia [Verkkodokumentti] Viitattu 20.5.2013
<<http://www.puolikaupunkia.fi>>

Sanoma. Vartti lopettaa [Verkkodokumentti] Viitattu 20.5.2013
<<http://www.sanoma.com/fi/uutiset/metro-osaksi-helsingin-sanomien-organisaatiota-paakaupunkiseudun-vartin-julkaiseminen>>

Wikipedia. Franklin Gothic [Verkkodokumentti] Viitattu 20.5.2013
<http://en.wikipedia.org/wiki/Franklin_Gothic>

Wikipedia. Grid [Verkkodokumentti] Viitattu 20.5.2013
<[http://en.wikipedia.org/wiki/Grid_\(graphic_design\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Grid_(graphic_design))>

Wikipedia. Minion [Verkkodokumentti] Viitattu 20.5.2013
<[http://en.wikipedia.org/wiki/Minion_\(typeface\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Minion_(typeface))>

Puoli Kaupunkia –lehden sivut (Nro 7 / 2013)

Ravintola MÄKIKUPLA
Stadin parhaat isot pizzat, pastat, lasagnet. Myös mukaan!
Tervetuloa!
Avoinna: ark. 11-02 la-su 13-02
Iirikelinkatu 2, 00500 Helsinki
P. 8253 1520, 8253 1521

Lue PUOLI KAUPUNKIA nyt myös tabletilla ja älypuhelimella!
www.sanomapaino.fi/nakoislehti/puka

Tapas -viikot
Tervetuloa!
AMIGO
Tehtaankatu 12
www.rafla.fi
www.lounaat.fi

HELSINKI A » Kantakaupunki, Katajanokka, Kruununuhaka, Hakaniemi ja Kallio

PUOLI KAUPUNKIA

Nro 7 » 28.3.2013 – 10.4.2013

Aleksi Viirilä on vuoden nuori kädentaltaja s. 9

Aitoa suomalaista kotiruokaa!

Ilmaistoiduissa tiloissamme viihdyt niin koskalla kuin talvella.

Kumpulantie 7 • Puh. 146 1427 • Avoinna ark. 7-15
Puttitie 1, Rauhupelto • Puh. 755 3800 • Avoinna ark. 8-15
www.ravintola911.com

Liikuntakeskukset
Urheiluhallit

Kesän Sporttileirit
7-12 vuotiaalle Mäkelänrinteessä, Malmilla ja Vuosaarissa

Sporttileiri on kesäloman kohokohta. Viikko-ohjelma on täynnä monipuolista iloa ja menoa, jossa pääsee kokeilemaan erilaisia lajeja sisällä ja ulkona ohjaajien opastamana ja kannustamana.

- Leiri 1: 3.-7.6. (ma-pe), hinta 138 €
- Leiri 2: 10.-14.6. (ma-pe), hinta 138 €
- Leiri 3 (MINI): 17.-20.6. (ma-to), hinta 108 € (sis. Mäkelänrinteessä)

Lisätiedot ja ilmoittautuminen sekä talvisporttileirien video www.urheiluhallit.fi/sporttileiri

urheiluhallit.fi Kallio • Kontula • Malmi • Mäkelänrinne • Pesta • Siltamäki • Toikkola • Vuosaari

TALVI- ja kesärenkaita edullisesti!

BRUNN
Continental
NOKIAN RENKAAT
MICHELIN
Gislaved
RENGASMARKET
WWW.RENGASMARKET.FI

KONALAN RENGAS OY
Hankkupuolen 4, 00290 HELSINKI
Puh. (09) 348 0562
konalanrengas@kotikauri.fi

PERINTEINEN PUULÄMMITTEINEN SUOMALAINEN SAUNA

Puulämmitteiset naiset- ja miesten saunat, pikasauna, perheille, ym. tilauspalvelu, myös hieronta ja kuppus.

Tilaa mm. POILTARISAUNA!

KOTIHARJUN SAUNA OY

ti-pe 14-20...saunomme 22 asti,
la 13-19...saunomme 21 asti

Harjutorinkatu 1, 00500 Helsinki
(09) 753 1535 ja 050 351 0557

Uimapuvut aikuiselle naiselle!

PROTEESI-UIMAPUVUT JA -LIIVIT

Nettikauppa:
www.amoena.fi

amoena
Bulevardi 30, 00120 Helsinki
Avoinna arkisin klo 10 - 17
Puh: 09 - 649 839

Loogista ihonhoitoa!

Koe Dermalogican uskottoman hyvät hoidot ja tuotteet.

Varaa aika Dermalogica-kasvohoitoon!

elegia day spa
Fredrikinkatu 20
p. (09) 666 050
Pohjoinen Makasiinikatu 4
p. (09) 2289 0408
www.elegiadayspa.fi
dermalogica

Lehtivaara
Ravintola vuodesta 1916

Sivistyneesti lounasta!

Paljon vaihtoehtoja:
Perinteinen voileipäpöytä
Keittiömasterin suositus
À la carte

Ma-Pe 11-23, La 16-23, Su 13-17

Mechelininkatu 30, 00260 Helsinki
Värsäkatu 11, 440 633 tai 403 408
email: lehtivaara@lehtivaara.net
www.lehtivaararavintola.fi

GALLERY RESTAURANT
WELLDAMO
1975
VEDEN E MANTA

Pääasiälismenu tarjolla 26-31.03.

- Lammassuola ja mulla herkoja
- Tumma lammasketta
- Rucolijan lammasketta
- Lammaspelmeillä, sienimaitoa kastella
- Varsinmakk, uuniperuna, suolakurkku, punajauri, smetana
- Pöytä, apoceliinikasitit jne.

Lounas ti-pe 11-14
Iltaisin ti-pe 17-23
30.03. ja 17.04. (joulukuuk) 31.03. su 13-20

Vyökäti 9, Isolin pääty, 00160 Hki
Värsäkatu 09-603199
www.welldamo.fi

2 | PUOLI KAUPUNKIA

Tapio

Päätölmittajalta

Paperinen lehti pitää edelleen vahvasti pintansa

Puoli Kaupunkia lehti siirtyi myös tableteilla ja älypuhelimilla luettavaksi tästä numerosta alkaen. Tarjolla on siis 4 tapaa lukea Puoli Kaupunkia lehteä. Painettuna, näköislehtenä, tabletilta tai suurimmalla osaa älypuhelimia. Paperille painettu lehti pitää kuitenkin pintansa. Tabloidikokoinen lehti on mukava ja kätevä lukea missä tahansa, siitähän puhuu selvää kieltään päivälehtikokoisten lehtien muuttuminen tabloidikokoon Hesarista alkaen. Seuraavassa tutkimuksessa selviää myös, että myös mainonta otetaan vastaan mieluiten painettuna muodossa.

Tutkimus: Suomalaiset uskovat lukevansa sanoma- ja aikakauslehtiä tulevaisuudessa myös painettuna

Yhteisöllistä Media -tutkimuksen mukaan suomalaiset uskovat lukevansa sanoma- ja aikakauslehtiä tulevaisuudessa myös painettuna. Usko tähän on kuluttajien keskuudessa suurempaa kuin median tekijät ja mainostajat uskovat. 53 % kuluttajista uskoo lukevansa viiden vuoden päästä sanomalehteä enemmän painettuna kuin digitaalisena. Aikakauslehtien kohdalla osuus on 55 %. Digisanomalehteen painottuvia lukijoita usko olevansa vain 10 % suomalaisista. Aikakauslehtiä vastaava osuus on 9 %. Loput lukevat kumpaakin yhtä paljon tai eivät lue ollenkaan.

Kuluttajilta kysyttiin myös mieluisinta tapaa vastaanottaa mainontaa. Halutuinta olivat painettu lehdet ja suoramarkkinointi.

– Printtimedian lukeminen koetaan keskimäärin rentouttavampana. Painetettua arjessa rentottava käyttökonteksti voi olla tietoinen valinta, kun halutaan hetki hengähtää tai vaikka unelmoida uusista hankinnoista mainonnan parissa, arvelee toimitusjohtaja ja tutkija **Markus Keränen** 15/30 Researchilta. Tutkimuksessa vahvistui, että kysyntää hyväntoimiseen ammattijournalisille on kuluttajien mielestä tulevaisuudessakin. Myös median tekijät pitävät laadukkaan sisällön tarjoamista julkaisualustasta riippumatta tärkeimpänä tehtävänä. Lisäksi kuluttajat ja median tekijät ovat kiinnostuneita tekemään mediaa vuorovaikutuksessa. Kuitenkin kiire niin median kuluttamisessa kuin tekemisessä häiritsee edellä mainittujen tavoitteiden toteutumista.

Kyselytutkimukseen vastasi 1 000 kuluttajaa, 400 media-alan henkilöstöön kuuluvaa, 59 mainosalalla työskentelevää. Tutkimuksen avulla kartoitettiin laajasti suomalaisten median kehitystyössä. Tutkimus kuuluu Median Tulevaisuus -hankkeeseen.

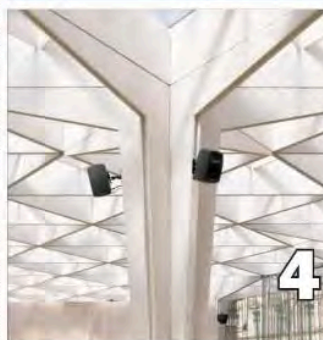
Tutkimuksen toteuttivat Itella, Aikakausmedia, Sanomalehtien Liitto ja 15/30 Research. Tutkimusta on tukenut Viestintäalan tutkimuslaitos.

Puoli Kaupunkia haluaa kuitenkin tarjota kaikki nykyään tarjolla olevat vaihtoehdot. Jokaisen on siis mahdollista tavoittaa lehtemme sisältö. Olemme ylipäätään voimassamme tarjota tabletti ja älypuhelinvaihtoehdot ensimmäisenä ilmaislehtenä Suomessa.

Kauko Vanajas
päätölmittäjä

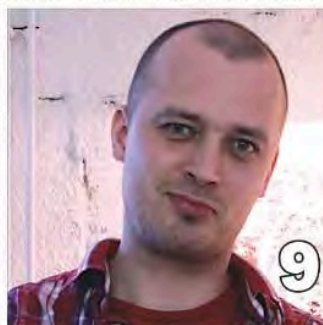
Sisälllys

Designpääkaupunkivuosi kasvoi ennakoitua laajemmaksi.

Kottalouden opiskelu on kaikkien nuorten oikeus.

Aleksi Viirilä on vuoden nuori kädentaitaja.

Yhteystiedot

Puoli Kaupunkia

OSOITE:
Sorvaajankatu 15,
00880 Helsinki

PUHELIN:
010 322 1651

INTERNET:
www.puolikaupunkia.fi

PÄÄTOIMITTAJA:
Kauko Vanajas
Puh. 010 322 1651,
Puh. 0400 408 199,
Fax (09) 694 0475,
kauko.vanajas@
puolikaupunkia.fi

PAINOPIIKKA:
Hämeen Paino Oy,
Forssa

ILMOITUSHINNAT:
Koko painoksen
tekstissä
1,95 €/pmm,
tekstin jälkeen
1,10 €/pmm.

Hirttoihin lisätään
alv. +24 %

ILMOITUSMYNTI:
Puh. 010 322 1651

ILMOITUSTRAFIKKI:
ilmoitukset@
puolikaupunkia.fi

Puoli Kaupunkia on riippumaton
ilmoitusväline.
Lehti luovutetaan vain toimitus-
kassa maksu -periaatteella.
Tutkimuksen mukaan viestintäalan ja
julkaisualan jäsenedustajat
raportoivat eniten ilmoitusvälineen
käytön lisääntymistä.
Hämeenlinnassa on toimittava
käsikirjoittaja (5) ja painon
lehtien ilmoitusväline.
Lehti ei ole verkkoilinen
välitysväline tai painotilaa
materiaalia ilman sopimusta

**SEURAAVAT
NUMEROT
ILMESTYVÄT:**

11.4.
25.4.
8.5.
23.5.
6.6.

Minnesota-Hoito Oy
on Suomessa ainut ja alkuperäinen
alkoholismien hoitokokonaisuus

ALKOHOLISMI
sairastuttaa aina koko perheen

www.minnesota-hoito.fi
puh. (06) 4330 600

Meillä Läheiset ovat
erottamaton osa hoitoa

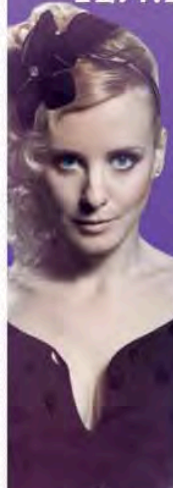

PUOLI KAUPUNKIA | 3

Tuulimäkelä & Rautakosken Kauppala
Kaude 11 vieressä **FASHION@HOME**

Ajatustenlukua, numeroennustuksia, taikuutta!
Noora Karma Show
Hotelli Rantapuistossa
12.4.2013 klo 19.00

Noora on kansainvälisen uran luonut naismaagikko, mentalisti ja illuusion mestari.

Myös Suomessa hän on esittänyt ihmetystä ja keskustelua herättäneitä ohjelmanumeroita lukuisissa TV-ohjelmissa sekä tilaisuuksissa. Illan Show sopii kaikenikäisille sisältäen monipuolisesti illuusoita ja mentalismia. Yleisö pääsee mukaan osallistumaan ohjelmanumeroihin, varaa siis paikkasi eturivistä!

Nauti shown päätyttyä tasokas buffet-illallinen Puistoravintolassa.

(Lippujen hinnat toimituskuluineen alkaen)

Show-lippu **27,50€**

Show-lippu & buffet-illallinen **57,50€**

0800 500 900 + lippu.fi + 0800 500 911

10.00-17.00 + PVM 10.00-17.00

Hotelli Rantapuisto:
Ramsinniementie 14,
00980 Helsinki
09 - 31 911

Rantapuisto
www.rantapuisto.fi

magnum live

HERKULLINEN LAJJAIDEE!

MARSKIN
VORSCHMACK

MARSKIN À LA CARTE™

Suomen Marsalkka Mannerheimin suosikkikerku kruunaa Itsenäisyyspäivän juhlapöydän - erinomainen myös illanistujaisiin tai maittavaksi brunssiksi.

Valmistusohje: aukaise tölkki, kaada kattilaan ja lämmitä sekoittaen n. 7 min. Anna vetäytyä hetki ennen annostelua ja asettele lautaselle kuvan tapaan perunamuusin tai uumiperunan, suolakurkun, punajuuren ja smetanän kera.

Jälleenmyyjät: Stockmann Herkut, K-Citymarketti sekä hyvin varustetut Prismat, S-Marketit, K-Supermarketit, Kauppahallit ja Taxfree-myymälät. HoReCa: Heinon Tukku.

TUTUSTU JA KILPAILE OSOITTEESSA: www.nordicdeli.fi

SANO EI PAKKOJÄSENYYSKILLE!

Kahvakuula, Fiesta, Harmony, Latin, Vatsatreeni, PACE, BodyCombat, Indoor Cycling, BodyPump, Jooga, Step, Kiinteytys, Bailatino, Afro, Salsa, Muokaus, Venyttely, Pilates, Groove, BodyAttack, Niska-selkä...

Meillä voit liikkua kertamaksulla sarjakortilla kuukausikortilla vuosikortilla aina edullisesti!

Viihtyisät kuntosalit ja kaupungin laajin valikoima tunteja - käytössäsi satoja vaihtoehtoja joka viikko!

Eniten vaihtoehtoja

MOTIVUS

Kesäkuu Adlon Center Runeberginkatu 44 Simonkatu 9 puh. 4153 3540 puh. 4153 3500
Välirakennus Ruoholahti Itämerenkatu 21 puh. 4153 3530
Välirakennus Stockmannilla Aleksanterinkatu 52 B, 7. krs puh. 4153 3560

www.motivus.fi

4 | PUOLI KAUPUNKIA

Liperit kaulasta

Onni – onnen kultapoika

Suuren viikon suru ja pääsiäisaamun riemu Loviisan siunaukskappelissa on jättänyt lähtemättömän jäljen moneen sieluun. Pääsiäisen tähden hautausmaa ei ole toivotuuden erämaa vaan ihana puisto. Alusta lähtien kristityt ovat keskittäneet kärsimys-historian läpikäymisen ahtsaarinoineen ja ristintie-vaelluksineen hautausmaiden siunaukskappeleihin. Loviisan pääsiäisjuhla on neljännesvuosisadan hui-pentunut haudoilla kappeliin kulkeeseen ristsaat-ton ja pääsiäisaamun riemuiseen juhlemessuun:

Iloitkaa ja riemuitkaa, vihollisista viimeinen, kuole-ma on voitettu. Onnellinen hän joka päänsä painaa iankaikkisen Isän syliin. Kastepappina olen pannut merkille, että Onni on viime aikoina tullut suosii-tuimmaksi pojan nimeksi (tyttöillä Ella). Vanhemmat varmasti toivovat, pohjastaan onnen kultapoikaa (For-tunaa filius) ja onnen suopeutta lapselleen (Donec-eris felix). Onni on kuin terveys; se on, kun sitä ei huomaa. Mutta uskonnissa Luther näki myös onnellis-uuden varjopuolen. Hänen mielestään onni tuhoaa enemmän ihmisiä kuin onnettomuus. Tämä syvä vastakohtaisuus (paradoksi) on käsitetty juuri pääsi-äisen ihmeeseen.

Riitta Takalan novelli "Onni" kokoelmasta "Koi-ra nimeltä Onni ja muita onnettomuuksia", on yksi kutsuttavimmista ihmissuhtenoveleista. Siinä yh-teliseloa aloittelevan nuoremparin elämä riistäyty hallinnasta. Piparkakkutalon rakentaminen päättyy muuttien tasajakoon. Jo hämätävällä pari ajaa La-pissa poron yll, tyhön koiraa tuhoaa pojan vanhempi-en kotiin tehdyn ensiviisittin. Onnettaivoittelu kääntyy täydelliseksi katastrofiksi. Tästä puhuu myös kirjaili-ja Antonio Tabucchi, joka mielellään viljelee epämää-räisyyksiä. Hän mieluummin kuvaa tappion kärsineit-ä kuin onnistujia. Onnelliset eivät ole kiinnostavia.

Elämä avautuu vasta yhtenäisyyden puutteesta. Inkoherenssista. Takale sanoo kirjoittamaisen muus-tuttavan merkikelpoisan lisäämistä. Kirjilpönnä piilottaa munia rantahiekkään ja hautoo niitä ajan kanssa kaikessa rauhassa. "Sitten tulee semmoi-nen päivä, jolloin syntyvän konnan kilpi on kasvanut munakuoren suojassa. Silloin poikaset lähtevät rym-nimään hiekan kätökstä kohti merta. Linnut, mitkä lie korpipötköt, napsivat suihin sa niitä, jotka eivät juoske riittävän lujaa. Niin kuolevat pois huonot ideatkin." Tunnistat Riitta Takalan lailla kirjoittami-sen ja koko elämän kulkevan juuri näin. Tarvitaan ai-kaa. Turha aines haihtuu, olennainen jää, sitä pitää vaalia. Tämä koskee koko elämää. Kirjoittaja näkee hyvin vapauttavana sen, ettei tarvitse yrittämällä yrittää, vaan asioiden muhittua tarpeeksi kauan ne pokahtavat esiin raikkaina ja virtaviivaisina. Halu-an rinnastaa tämän kuvan pääsiäisen ihmeeseen. Markia Getsemanesta Golgatalle ja kalliohaudalle karsii elämästä pois kaiken turhan ja kirkastaa olen-naisen. Tämä ristintie on jokaisen kuljettava. Onni on siellä, missä sinä Jumala olet. Ah, eikö se ole onnea, että saan jättää kaiken sinulle Jumala. Kärsi-myskiihko ja lähestyvä pääsiäinen panee lukemaan rakkauden partituuria, moniäänisen sävellyksen nuotisto. Elämä on kaukana yhdenlaisuudesta, mo-neudessaan se löy korkeinta kipinää. Pääsiäinen luo uutta todellisuutta. Se vaihtaa keskinertaisuuden, omahyväisyyden ja teennäisyyden aitoon iloon. Pää-siäinen avaa onnen joka ei katoa. Makealta maistuu sen yhteinen ihmettely. Pääsiäinen ei odota meiltä teeskentelyreplikkejä vaan aitoja huokauksia. On lu-pa ilmaista kaiken mitä tuntee juuri niin kuin tuntee. Onni on matka paratiisiin.

VELI-MATTI HYNINEN | HYNINEN.INFO

Kaupunki

Aalto-yliopiston Puustudion opiskelija- ja asiantuntijaryhmän suunnittelema päviljonki oli suomalaisen kestävästä puurakentamisen huipputyö. Arkkitehtuuri perustui opiskelija Pyy-Feikka Kantosen suunnitelmaan, joka voitti aiheesta järjestetyn suunnittelukilpailun keväällä 2011.

Helsingin designpääkaupunkivuosi kasvoi ennakoitua laajemmaksi

Helsingin designpääkaupunkivuosi toteutui laajempaan kuin aluksi ennakoitiin, todetaan World Design Capital Helsinki 2012 -loppuraportissa.

Vuoden ohjelma kasvoi toteuteltua suuremmaksi ja mediahuomio sekä kotimaassa että kansainvälisesti ylitti odotukset. Kansainvälisen designpäätöksen hallinnoima vuoden kokonaisbudjetti kasvoi hankkeen kuluessa 15 miljoonasta eurosta lähes 18 miljoonaan. Helsinki oli vuonna 2012 yhdessä Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Lahden kanssa teollisen muotoilun maailmanjärjes-töksen Icsidin aineama maailman designpääkaupunki. Designpääkaupungin tehtävä on edistää muotoilun käyt-töä kaupunkien sosiaalisessa, kulttuurisessa ja taloudellisessa kehittämisessä. Yksittäisten hankkeiden ohella Helsingin designvuodessa haluttiin korostaa jatkuvaa toimintaa ja pysyviä vaikutuksia. Johto-päätöksenä loppuraportissa todetaan, että muotoilusta tuli yhteiskunnallinen puheai-he ja Helsinki nousi entistä kiinnostavammaksi design-kaupungiksi. Kaupunkilaiset näkivät muotoilun yhteyden omaan arkeensa ja elinkei-noelämä ymmärsi paremmin muotoilun merkityksen kil-palutena.

Ohjelmassa 550 projektia ja 2 800 tapahtumaa

Muotoilun merkitystä avat-tiin designvuoden aikana

tyhtöisen designpääkaupunkivuoden toimien taloudelli-sesta kokonaisvolymistä ei ole saatavissa arviota.

Designvuodesta myös vaikut-tavuustutkimus ja kaupunki-raportti

Helsingin designpääkaupunkivuodesta on valmistunut säätiön loppuraportin lisäksi kaksi muuta yhteenvedoa. Asiantuntijayritys Deloitte toteuttamassa vaikutavuus-tutkimuksessa arvioidaan designpääkaupunkivuoden strategisten päämäärien toteutumista. Kumppanikaupunkien yhteisessä raportissa kerrotaan, mitä designvuoden merkeissä tehtiin Helsingissä, Espoossa, Vantaalla, Kauniais-sissa ja Lahdessa.

Timonen säätiön hallituksen johtoon

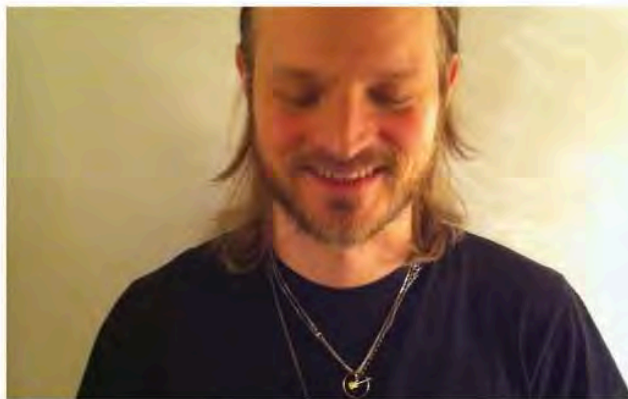
Helsingin designpääkaupunkivuoden toteutti ja sitä hal-linnoi Kansainvälinen design-säätiö. Helsingin kaupunki on päättänyt nimetä säätiön hallituksen puheenjohtajaksi säätiön johtajana toimineen Pekka Timonen.

Designpääkaupunki-vuotta vietetään seuraavan kerran Etelä-Afrikan Kapkaupungissa 2014.

Budjetit kasvoivat, tulos plus-salla

Kansainvälisen designpäätöksen hallinnoima kokonaisrahoitus vuosina 2010 – 2013 oli 17,8 miljoonaa euroa. Alun perin tavoite oli 15 miljoonaa, joka hankkeen käynnistyessä nostettiin 16 miljoonaan. Valtio rahoitti 5 miljoonaa ja designvuoden toteuttaneet kumppanikaupungit Helsinki, Espoo, Vantaan, Kauniaisten ja Lahti yhteensä kuusi miljoonaa. Budjetin kasvu tuli yrityksil-tä ja säätiöiltä, joiden osuus kasvoi ennakoitua. Design-säätiön taloudellinen tulos oli noin 100 000 euroa ylijää-mäinen. Designvuoden tulot ja menot kanavoituivat vain osaksi designpäätöksen kautta. Hankkeet vastasivat omista budjeteistaan, ja niiden rahoitus tuli pääosin muualta kuen julkisina ja yksityis-ten säätiöiden tai rahastojen avustuksina sekä omasta rahoituksesta ja yritys yhteistyö-nä. Kaikkien mukana olleiden

Q&A – Mikko Rautakallio ja akustinen kitara

Debyyttialbuminsa ensimmäisen singlen huhtikuun alussa julkaiseva Q&A lähti liikkeelle ensin pelkkänä projektina rockbändin ohella. Sen piti olla vain muutama laulu, musiikkia omin ehdoin.

Lapsuutensa Twisted Sisterin, Dion, Kissin ja WASPin parissa kasvanut Mikko chti keikkailu parinkin rockbändin laulaja-kitaristina, kunnes neljä vuotta sitten nousi lavalle ensikertaa yksin. Jos aikaisemmin musiikin tekeminen oli ollut lähinnä bändin jäsenen miellyttämistä, alkoi hän Q&A:n myötä tekemään sitä vihdoin itselleen.

Tutustuin ensimmäistä kertaa kunnolla kitaran ja musiikkiin ollessani vielä ala-asteella. Veljeni oli sen aikaisen hevini suurkuluttaja ja minä pikkuvälvänä menin tietenkeli perässä. Mitä veli kuunteli, niin minä myös. Sain jopa opettajalta joskus noottia siitä, että olin kirjoittanut oppikirjaan "Kiss is best...kaikki muu on buu". En tuolloin vielä yrittänyt itse soittaa, vaan tyydyin joramaan kitara kädessä keuhkivihandesta in soivassa taustalla. Samaan aikaan isä innostui veljeni kanssa kitaransoitosta ja molemmille hankittiin kitarat. Veljelleni halpis "les paul" ja isälleni klassinen akustinen.

– Veli oli melko pitkään-teenen yrittäessään ottaa kitaran soloja haltuun, mutta vuoden parin päästä kitara päätyi komeroon. Isä puolestaan päätti, kahden erittäin intensiivisen harjoitusviikon jälkeen, ettei hän ehkä sitenkään pysty tekemään äidille suunniteltua serenaadia ja sekin kitara päätyi haltuun. Minulla on itse-

sisää molemmat kitarat yhä kotonani ja osa luomistyöstä syntyy edelleen isän vanhalla akustisella. Laulaminen tuli paljon myöhemmin, mutta sekin taito harjoiteltiin kotona muiden bändien tahdissa. Nopeasti Mikko huomasi astuneensa oudolla tavalla uuteen taajuuteen ja osu-neensa jobonkin, joka oli hil-jaa odottanut pääväyän tilos.

– Päätin itse mikä tuntuu hyvältä ja mitä haluan jakaa. Pelkän kitaran ja laulun vä-lityksellä pystyn antamaan enemmän enkä voi piloutua minkään taakse. Akustisen musiikin yksinkertaisuus tuntui hyvältä vastapainol-ta siihen, mitä olin totuttun kuulemaan radiossa. Medi-assa soivien kappaleiden yli-tuotettu kokonaisuus ei vain tuntunut oikealta. Kaikki oli liian puhdasta ja tarinan toi-nen toistansa tutumpia.

– Q&A on kaikessa yksinkertaisuudessaan minä, Mikko Rautakallio, ja akus-tinen kitara. En kuitenkaan aloittanut musiikin tekoa tyhjästä, vaan niin kuin var-masti monet muutkin, olin ensiksi mukana muutamassa bändissä ja yhteenastuttu-ten kautta päädyin tekemään musiikkia vain itseskeni.

– Q&A lähti liikkeelle alkus- si pelkkänä projektina. En odottanut siltä mitään, eikä sen pitänyt olla muuta kuin muutama laulu, jotka tein erään heinäkuun aikana sil-loisen bändini jäsenen ol-lessa lomilla. Melko nopeasti huomasin astuneeni oudolla tavalla uuteen taajuuteen.

Musiikki jota tein, oli vain minulle.

– En ajatellut Q&A:n musiik- kila sellaiseksi, jota lähaisin esittämään muille, vaan olin edelleen sitä mieltä, että bändi olisi se mielin panostaa. Ajan kulussa huomaisin kuitenkin akustisen musiikin ottaneen suurimman osan huomiostani ja valtaosa luomistyöstäni meni siihen. Tuntuu siltä, et- ten ollut vielä saanut purkaa tarpeeksi vaan yhä löytyi painoa, jota oli kevennettävä.

– Utuisen kappaleiden synny- tyä tein päätöksen alkaa työ- tämään kokonaisuista levy. Tein sen omassa keittiössäni kah- della mikrofonilla, ulkoisella äänikortilla ja 31 tunnusella imaalilla. Levytyksellä prosessi- na melko vaatimaton. Teollinen ei ollut aikaisempaa kokemus- ta kokonaisen levyn teosta, enkä oikein tiennyt miten toimia. Onneksi ystäväni kuuluu muutama nauhoitus- ja studioveho, joilla pystyin kysymään neuvoa. Suuret kiit- tokset Ari Karhulle ja Jaakko Roihale. Ilse nauhoittaminen oli kokeilu- ja erhepohjaista. Mikrofonien oikea asettelu sekä siirtäminen paikasta toiseen olivat avainasemassa "studion" mahdollisuuksi- en maksimoimiseksi. Tämä ei kuitenkaan sujunut ihan helposti, mutta lopulta sain mikrofonitelineet kiinni latti- aan ilmastointilinjalla ja useat yritykset palkittiin. Keittiössä oli sen jälkeen enemmän kuin miedenkintoista käydä asioi- massa jääkaapilla. Usein pää- sän soi "mission impossible"- tunnari tehdesäni voillepää.

– Seuraavana haasteena olivat ulkoiset äänet. Asun siis kerrostalossa melko vilkkaan tien vieressä, mikä tarkoittaa sitä, ettei ruuhka-aikana kan- natta nauhoittaa ellet sitten hal- lua urbaania soundia musiik- kin sekaan. Muista asunnoista kuuluvaa meteliä oli myös otet-

tava huomioon. Jos naapuri teki ruokaa ja otti hanastaan vettä, jouduin odottamaan kokkailujen valmistumista. Myös entinen jääkaappini muuttui olemassaolostaan päätyen osaksi levyä "luo- musoundia". Jos levyä kuun- telee tarkkaan voi kuulla myös alakerran naapurin koiran haukkuvan.

Ensimmäinen singleloh- kaisu "My Tongue Carries Knives" syntyi nopeasti ja on yksi ensimmäisistä Q&A-artistinimelle tehdyistä kap- paleista.

– Kappale kertoo tarpeistani auttaa niitä, jotka tunnen lä- heisiksi. Halusin tehdä heille kappaleen, jossa annan tietyn- läisen kuitauksen siitä, että olen valmis auttamaan aina, kun he siitä tarvitsevat. En koe keksineeni pyörää uud- leen, mutta tämä musiikki on omaa sielunytöitäni. Jos se jo- tain muuta ihmistä koskettaa tai jopa auttaa, koen tehneeni jotain oikein.

– Olen parhaani mukaan yrit- tänyt tehdä musiikkia, joka on yksinkertaista ja omien taito- jeni alueella. En halua tehdä monimutkaisia sovituksia tai vaikeita "once in a lifetime"-suorituksia, joita en pysty live- nä esittämään samalla tavalla. Haluan, että kuulija voi luottaa saavansa mahdol- lisimman saman fiiliksen ja suorituksen niin live-nä kuin kotona levyä kuunnelllessa. Tietenkin olisi toivottavaa, että live-esitys toisi jonkin uuden vivahteen. Pysähty- misen tai uuden taajuuden esimerkiksi.

Q&A:n "My Tongue Carries Knives" -single julkaistaan 5.4. ja debyyttialbumi "Regression to the Mean" on kaupissa 10.5.2013. Levyä julkaisee Johnny Get The Rifle ja jakelun hoitaa Playground Music Finland.

TsombiSoini, vuoden karikatyyppi

Horjuin taas yhtenä lördismorgenina aamuborkalle Hagiksen tortsalle. Vastaan hinkkas typpi joka yritti spottaamalla osuu tortsan puluja takarivoon. Se oli tuttu heppu, Kallionkutsija-Väiski, virkahoito legu- ri. Me moikatti ja dallatti kimpassa tsufekudjuun. Ennen ku oltiin vedetty ekat krybarit mokkaa, alko Väiski tilittää -ninku aina.

"Tätsä hei, kuka valkattii viime vuoden "Karikatyy- piks?" Väiski froogas. "No, oonhan mä kuullu, mut en borjaa siitä sen enemppää." Mä svarasain.

"No kato, se on TsombiSoini, se dallasaa jytty." Väiski Väiski. "Mistä toi Tsombi tulee?" Ei sitä kar- baasi kyl voi ihan tsombiks sanoa. Vai kiekkasit sä sen te?" Mä utelin. "Se nyt on vaan vääntö hepun etunimeä ja ulkomuodosta." Tilitti Väbi. "Kait sä tsennaat mitä se karikatyyppi tarkoittaa?" Väiski jat- ki viisastelu. "No, eiks se oo niiden Skarpien, eli pila- ja karikatyyppiirtäjien valikaama julkku. Sem- monen jonka lervistä ja hebutuksest säa väännetty stydimmät potretit." Mä viiasin. "Jumprahui! Sä ootki deaju kundi. Just nii." Mä imutin mokkaa kly- varin alle ja haukkasin biitin donitsii. "Mitä siitä sitte?" Mä nielasin kyssarin. "No ku niil Skarpeil on taas konstunäyttelä Sanomatalon Mediatorsal. Siäl on jotain parikyt erilaisit vääntö Tsombin lervistä." Hehkutti Väiski. "Älä hito, milloin se häppis on?" Mä utelin. "Se on het Mämmiäsen jälkee. Siäl on samalla paljo muutaiki karikapotrettei, joku pillapiirä- jä Räavelistä ja Pällön Kimmon Stadiiheisii maala- ukсии." Infos Väiski. "Tätsä mist toi sana karikatyy- pi on kavatuu?" Mä froogasin vään huuos mestas, ku Väiski oli just tunkenu puol sokrupossuu murma- ri. Mä en oikeen tsennaan, kuin tomonnen aktee- misesti pillattu starbu, ninku toi virkahoito leguri, voi omata ni sekuilit pöytävat. Nytkää se ei malla- nu niellä sitä possuu kunnolla, vaan alko bamlaa nii et sokrut fygas naapuripöytään. "Jep! Sen kekias joku Teulika, raumalainen konstu, ku oli hela kööriin bamlausdirika. Sit yks stadiilainen konstu froogas viime vuoden näytelän öpnikses slangijroffa Pau- nos-Hekalata, et onks tommost sanaa hämmän sproo- gikses. Heka sano ettei sellast oo, mut pannaan vetää. Ja niin siit tuli ihan myrdi juttu hämmän sproo- giksee." Väiski intoili. "Sähän tsennaat et karikatyyri on ninku sama homma ku knigois, tai ku näytelmis käytetää satiriin. Kuvakonstus satiriinle on kekattu semmonen nimi ku "karikatyyri". Siin on idiksenä vetää luonnon valmiiks muovaamist "kahoivista" litse- kieli lisää. Ninku jos jollain on buli klyvari, ni sitä spreadataa viel builimmaks, tai jos on builit posket, ni duunataa niilin viel lisää fiisää."

Väiski lyttas ytt äkkii pystyn ja stiiikas mulle lähtieessä: "Se on muuten vuoden snygein konstu- näytelä Stadiassa. Se on ainoon konstunäytelä mis voi grinaa niille duunelle ihan huonot huosuis, eikä konstut tykkää lyttärää. Käy ihmees tsogaamassa!" Samassa Väiskin berberi heilaiti ja mä jain tsigaa ku se horju vekka, johki skurupysäkin si- duun.

Mä skruudasin donitsini, dokasin jo ihan galsan borganjämän ja dallasin tuubin tunneliin.

Näi taas mennää, funtsaa Nakuk- labbi.

OLLIBULL | OLLI@OLLIBULL.FI

Vaihtokauppaa

Pystykorvamme kanssa on joskus ongelmia. Jos sillä on tarhassaan joku herkku, esim. hirven luu, se naksuttelee hampaitaan ja näyttää selvästi, että tätä et ota. Joskus metsästystilanteessa se ei tahtoi luopua ammutusta linnusta, jonka se kokee omakseen. Kävelyretkillä remmin päässä se saattaa räyhätä vastaantulijoille.

Luon omistusoikeus näyttää oluvan koiralla luissa ja ytimissä! Tällaiset alkukantaiset vaistot ovat uscin hyvin voimakkaita, itse asiassa myös ymmärrettäviä. Luonossa ruokaansa hövelisti subtauvut jäävät äkkiä nälkäisiksi.

Väkisin koiralta ei kannata ruveta herkuja ottamaan, koska siten vain vahvistetaan koiran epäluotoja. Ajan myötä tilanne voi kärsiä. Parempi on muuttaa koiran tosikkomaista asennetta. Koiraa opetetaan leikin varjolla luopumaan.

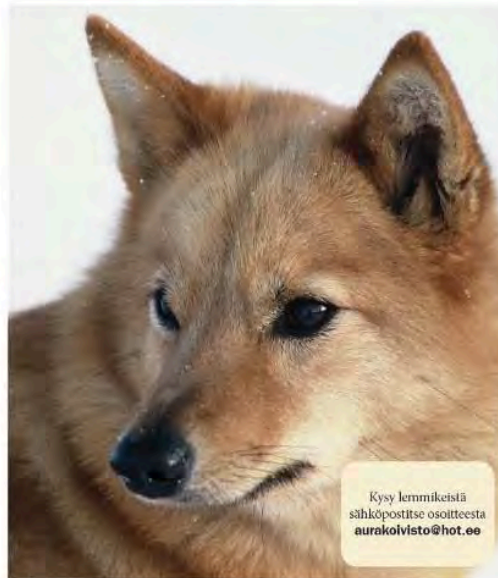
Aluksi kannattaa käyttää palloa, koppia tai muuta vähemmän intohimoja herättävää esinettä. Ota ja anna-leikkii harjoitellaan iloissa ja kannustavissa tunnelmissa.

Metsästystilanteessa ehdotetaan vaihtokauppaa: tarjotaan jotakin koiran parasta herkkua. Kun koira tarttuu herkuun, voidaan saalis huomattomasti "takavarikoida". Näin koira oppii yhdistämään saalistilanteen palkitsemiseen, ja saaliin vartioimisen sijasta asetuu odottamaan herkkuaan.

Herkkujen tarjoilu otetaan avuksi myös kävelyretkillä. Vastaantulijoiden lähestyessä rapistellaan taskussa herkkua ja kiinnitetään sillä koiran huomio. Koiran taluttajalleen osoittamasta huomiosta kiitetään ja koiraa palkitaan. Pääasia etä toiminta laukaisee koiran kihtymyksen ja antaa muuta ajateltavaa. Hillitsen omien koirien yletöntä vas-

taantulijoiden tervehtimisriehaa pyytämällä ne tien sivuun istumaan. Tällöin ne keskittyvät tehtävänsä suorittamiseen ja siitä saatavan palkinnon odottamiseen. Tien sivulle menon olen opettanut jo aiemmin autojen varalta.

Koiran - ja monen muunkin lemmikin - opettamisessa ei riitä, että sitä kielletään tekemästä jotakin. Kielto voi pysäyttää hetkeksi, mutta eläimellä tahtoo sinä tilanteessa olla kovasti energiaa. Niinpä on tarjottavaa jotakin, mitä koira saa tehdä, mikä on suoraan toivottavaa ja mistä sitä sitten ruhtinaallisesti palkitaan.

Kysy lemmikeistä sähköpostitse osoitteesta aurakolvisto@hotmail.fi

Terveys

Kotitalouden opiskelu on kaikkien nuorten oikeus

Yhteiskunnassa on tapahtunut raju muutos arjen hallinnassa. Ennen arvostettiin itse tehtyä arkiruokaa - hyvää, ravitsevaa ja edullista. Lapset osallistuivat kotitöihin, oppivat ruoanlaiton ja leivonnain taitoja. Ruokailuhetkiä kunnioitettiin perheen yhteisenä aikana.

Nyt suomalaiset käyttävät yhdessä syömiseen vähiten aikaa OECD-maissa. Yhteiskunnallisessa keskustelussa peräänkuulutetaan nuorten hyvinvointia.

Tavalliset arkipäivän toiminnot ja niihin liittyvät taidot ovat arvokas työkalu pitkiä nuoret elämän rytmissä kiinni. Yhteiskunta on muuttunut, mutta kotitalousope-

tukseen käytetty aika ei. Tarvitaankin lisää voimavaroja koulujen ruokakasvatuksen kehittämiseen.

Käikille yhteistä kotitalousopeutusta tarjotaan koko perusopetuksen tuntimäärästä vain noin 1 %. Vaikka kotitalous on yksi suosituimmista valinnaisaineista, se ei riitä. On pohdittava, voisiko kotitaloutta olla tarjolla kaikille

esiopetuksesta ja alakoulusta yläkouluun sekä myös lukiossa.

Kotitalousopeutuksessa käsitellään arkeen liittyviä taitoja kokonaisvaltaisesti: ruokaa ja ravitsemusta, asumista ja kodin taloutta - kestävän kehityksen näkökulmasta. Tävoitteena on ohjata nuorta tekemään omia valintoja.

Kotitalousopeutus tarjoaa onnistumisen elämäyksiä monenlaisille nuorille. Kotitalous on lasten hyvinvointia sekä

kouluviihtyvyyttä parantava oppiaine.

Sujuva arki lisää kyvykkyyden, itsemäärämisen ja turvallisuuden tunnetta.

Uudistuksen alla olevassa perusopetuksen opetussuunnitelmassa tulee huomioida kotitalousopeutuksen mahdollisuudet ruokakasvatuksen kanavana.

Hoivakotiasumista Töölönlahden lähetyksillä ja Pitäjänmäen sydämessä

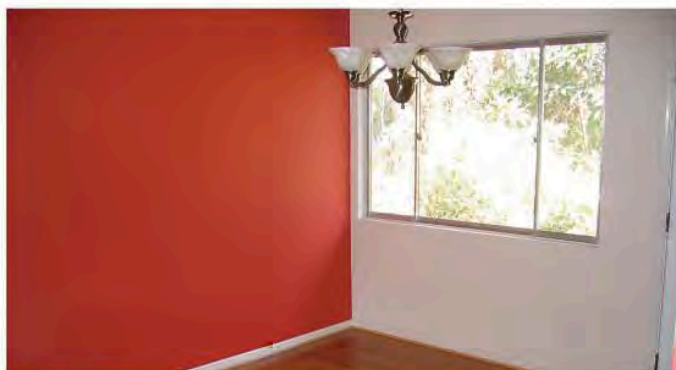
Hoivakodit Hia ja Scilla sekä Kotikallio tarjoavat ikääntyneille viihtyisää ja turvallista asumista ympärivuorokautisessa hoivassa ja virikkeellisessä yhteisössä.

Tiedustele vapaita paikkoja p. 09 7750 5980

DIAKONISSALAITOKSEN HOIVA
www.hoiva.fi

Seinä kupruilee ja likatabrat kuultavat

Vältä nämä yleisimmät maalausmokat

Kotimaalarikin pääsee hyvään lopputulokseen, kun tekee pohjatyöt kunnolla.

Olohuoneen seinän maali-pinnasta löytyy karvoja, väri on epätasainen ja pinta kupruilee. Tällainen voi pahimmillaan olla kodin uuteen ilmeeseen tähtävään maalausurakan lopputulos. Tältä vältytään, kun maalamisen suunnittelu ja pohjatyöt tehdään huolella.

Kotiaan maalaavat olkivat eniten juuri välttämättömissä pohjatyöissä. Niiden toimintayönnillä säästetään aikaa, mutta se näkyy väijämättömästi epäsiistinä lopputuloksesta.

– Kaikkein tärkeintä on maalattavan pinnan puhdistaminen. Likaiseen pintaan maali ei tartu tasaisesti ja voi syntyä värivirheitä. Lisäksi tahrat saattavat alkaa kuultaa läpi, kertoo Teknoksen maalari-mestari Martti Kopisto.

Olohuoneen seinän puhdistamiseen riittää usein vedellä kostutettu liina, mutta keittiön seinän rasvatuloihin kannattaa käyttää maalipesuainetta. Lisäksi nauloista ja

taulukoukuista jääneet reiät pitää kitata umpeen, jotta seinään ei jää epäsiistejä muh-kuroita. Jos seinä on kovin epätasainen, se on hyvä vielä tasoittaa ja hioa.

Maalamisen ajankohta kannattaa miettiä huoneen käytön ja myös valon mukaan. Nykyaikaiset vesiohenteiset maalit ovat lähes hajuuttomia, joten noonta tuentia kestäviä tuuletusta ei tarvita. Esimerkiksi makuuhuone on kuitenkin hyvä maalata aamulla, jotta seinät ovat illalla nukkumaan mennessä kuivat.

– Kannattaa huolehtia, että huoneessa on maalattessa myös riittävä valaistus. Hyvässä valossa näkee värisävyn heti, ja ikäviltä yllätyksiltä vältytään.

Riittävästi maalia telaan

Iluolellisesti tehtyjen pohjatoiden jälkeen omistuneeseen lopputulokseen auttavat hyvät välineet. Näissä ei kannata pihiistellä, sillä laaduk-

kaat siveltimet ja telat kestävät oikein huollettuna vuosia, jopa vuosikymmeniä.

– Nykyaikaiset keinokuitu-siveltimet sopivat sisätiloissa käytettäville vesiohenteisille maaleille parhaiten. Luonnonkarvasiveltimet sen sijaan imevät itsensä vettä ja turpoavat, mikä vaikeuttaa maalamista, Kopisto vinkkaa.

Tasaisen maalipinnan saamiseksi siveltimessä tai telassa tulee olla riittävästi maalia.

– Kun telaa nostaa asiasta, maalia ei saa valua, mutta sitä pitää olla runsaasti. Näin lopputuloksesta tulee tarpeeksi peittävä ja tasainen.

Maalarinteipistä apua rajauksiin

Tarkat ja täsmälliset rajaukset ovat hyvän maalarin merkki. Hankalissa kulmissa ja katonrajassa hyvänä apuvälineenä toimii esimerkiksi maalirinteippi. Teippi täytyy muistaa poistaa heti maalauksen jälkeen, jotta kuivuneeseen maalipintaan ei tule halkeamia.

– Nykyaikaiset maalit ovat helppoja maalattavia, mutta pieni harjoittelu kannattaa aina. Kun maalaa hosumatta,

niin tulee varmasti hyvää jälkeä, Kopisto kannustaa.

Viimeistellyyn lopputulokseen pääsee paitsi tarkalla suunnittelulla myös harjoittele-malla.

Itsepalvelu – Palvelupesula

Pesutupa Viherpeippo Oy

Meillä peset edullisesti matot, takit, peitot ja petauspöjät, kaikki kodin suuret tekstiilit. Rumpukoneissa tai laakapesunat

Ajanvaraukset:
p. 09 849 3100

Kavaliingpito 13, 02710 Espoo
Info@viherpeippo.fi
www.viherpeippo.fi
Aveinisa ark 9-20 ja 9-15

Aada SISUSTUS

**AJATONTA TYYLIKYYTTÄ
LAATUA JOKA KESTÄÄ
KOKONAISIA PUISIA HUONEKALUJA
VALAISIMIA, PEILEJÄ, TAULUJA JNE.
TOTEUTA SIIS TOIVEESI**

Sahaajankatu 46, 00880 Helsinki

p. 040-708 2968, www.aadasi.com

Avoimna: ma-pe 10-18, la 10-16

Vinkkejä tee-se-itse maalarille

Pese maalattava pinta hyvin likaisuudesta riippuen vedellä tai maalipesuaineella, anna kuivua. Tasoita reiät umpeen, hio hyvin: maalin läpi näkyvät lähes kaikki epätasaisuudet.

Ennen maalaamista poista tapetti, sillä kostuessaan tapetti kupruilee. Varsinkin peämät ja kohokuviot näkyvät maalin alta. Siistein lopputulos saadaan poistamalla katto- ja lattialistat, mutta ne voidaan suojata myös maalarinteipillä. Teippaa myös esimerkiksi katkaisijat ja pistorasiat.

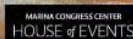
Suojaa lattia hyvin, ettei siihen jää maaliroiskeita. Teloihin ja siveltimiin saa jatkovarsia, jolloin korkeammatkin kohteet onnistuvat. Hankalisiin kulmiin saa myös omia telojaan. Jos huone on hämärä, varaa riittävästi lisävaloa.

Usein yksi maalikerrose riittää, mutta värin vaihtuessa on hyvä varata maalia kah-teen maalauskerrotaan. Käytä maalia riittävästi, jottei seinään jää maalittomia kohtia. Maalisivellin tai tela pestään käytön jälkeen hyvin vedellä ja saippualla.

8 | PUOLI KAUPUNKIA

SAVE the BALTIC SEA *Festival*

Kamarimusiikkikonsertti *Operation Mermaid*

8.4.2013 klo 19:00

TempPELLIAUKION kirkko, Helsinki

Olli Pekka Tuomisoalo • saksofoni
Se ensemblen kamariryhtyeitä
Debussy, West, Beethoven, Mozart,
Takemitsu, Busch

Seminaari

**Itämeren eetosta etsimässä II:
Itämeren öljyinen riski**

9.4.2013 klo 17:00

Marina Congress Center, Katajanokka

Vanessa Ryan • WWF
Paula Soderholm • Katajanokan Rotaryklubi
Harry Hedman • Rotarypiiriin 1420 kuvernööri
Erik Bask • John Nurmisen säätö
Jorma Rytkönen • SYKE

Gaalakonsertti

Save The Baltic Sea

16.4.2013 klo 19:00

TempPELLIAUKION kirkko

Olli Pekka Tuomisoalo • saksofoni
Absolute Girls -selloduo
Seeli Toivio & Helena Paavola
Se ensemble / Erkki Iasonpalo • kapellimestari
Bloch, Shostakovitshi, Gunaropulos, Britten, Sibelius

Liput konsertteihin à 20 euroa Lippupalvelusta
(+ toimitusmaksu 2,50 e) ja tuntia ennen ovelta •
Seminaariin on vapaa pääsy • Festivaalin
ohjelmakirja à 5 euroa, tuntia ennen ovelta

www.facebook.com/savethebalticsea
www.savethebalticsea.com

Järjestää Katajanokan Rotaryklubi • Konserttien
tuotoa WWF:n kautta Itämeren suojeluun.

Photo by Jarmo Toivola
Drawing by Jarmo Toivola

Omaperäinen kädentaitaja hurmasi tuomariston Aleksi Viirilä on vuoden nuori kädentaitaja

Valtakunnalliseksi vuoden nuoreksi kädentaitajaksi on valittu Paimiolainen iloisten ja omaperäisten neulontatarvikkeiden valmistaja Aleksi Viirilä. Hänen tuotteillaan on jo nyt kysyntää myös ulkomailla.

Aleksi Viirilä omin sanoin:

"Valmistuin muotoilijaksi (AMK) 2005 ja päädyin töihin muoviteollisuuteen. Pidin työstäni, sain oppia ja tehdä. Mukana kulki kuitenkin ajatus jostakin omasta jutusta. Jostakin tuotteesta. Jostakin, joka olisi oma alusta loppuun. Olin etsinyt sitä jo usean vuoden. Kokeiliit ja luovuttanutkin. Vaimoni vain neuloi. Halusi jotain ihmisen pingottimia ja vielä puusta. Yhden perheiden jälkeen sain luvan tehdä ne muovista. Tein oikein kunnon lapikkaat. Tajusin, että siinä se tuote nyt oli. Muutkin tajusivat.

Perustin oman yrityksen, jotta pystyin tekemään yhteistyötä liikkeiden kanssa. Alku oli aivan kauhaa räpelystä. Vähitellen yritys alkoi kuitenkin näyttää yritykseksi. Ideologiana oli kierrätysmateriaalien tarikka käyttö. Nykyään en juuri puhu siitä, koska se on jo niin itsestäänselvää. Lähdin kehittämään brändiä, joka kestää aikaa ja lähempään katsetta. Jokainen vaihe on mietitty ja suunniteltu. Teippiä myöden.

Valmistan kaikki tuotteet itse omassa pieneessä tehtaassani. Tärkein työvälineeni on laserleikkuri, joka tekee raaketyön. Tämän jälkeen siirryn käsityökaluihin. Tempo on kova, ja on oltavakin, jotta tästä saa kannattavan. Ilman teollisuuden työkokemusta en olisi tässä. On oltava ammattitaitoa ja mielit hallussa. Neulotat ovat melko tarikoja ja niin pitääkin. Lopuksi laputan tuotteet tuotekortteihin ja lähetän maailmalle.

Palvelu on ollut alusta asti yritykselleni melkein tärkeintä laadun lisäksi. On tärkeää panostaa palveluun, vaikka se tapahtuukin suurimmaksi osaksi sähköisesti. Sillä paketilla, jonka asiakas saa käteensä verkko-kaupasta on korvattava hymyt ja ystävälliset puheet.

Materiaalit sanelevat paljon. Samalla käytössä on kuitenkin loputon määrä erilaisia. En ole sidottu yhteen lajiin. Muovia, puuta, villakangasta. Käytän paljon aikaa oikean materiaalin etsintään. Testaan ja mietin kanavia. Yksi hieno löytö, on ollut maalauttaa muovilevyjä perhojen tekijällä. Hän tyhjentää väriruiskuja levyilleni, jolloin saadaan tuotteisiin uniikkia ilmettä."

Tuomariston mielestä Aleksi Viirilällä on pitkälle mietitty tuotekokonaisuus ja ne ovat omaperäisiä ja muodostavat kompaktin tuoteperheen. Näillä tuotteilla on myös kysyntää maailmanlaajuisesti ja tuomaristoa miellyttää myös kierrätysmateriaalin runsas käyttö. Aleksi Viirilä osoittaa tekemisellään, että neulontatarvikkeet voivat olla hauskan näköisiä. Onhan neulonta tänä päivänä suosituimpaa kuin koskaan varsinkin nuorten keskuudessa.

Vuoden nuori kädentaitaja valmistaa iloisia neulontatarvikkeita, joiden käyttäjajoukko on laaja. Ensimmäiset tuotteensa Aleksi valmistii viitisen vuotta sitten. Hän

hyödynsi teollisuuden vlijäämämateriaalia ja suunnittelemaan niistä pingottimet paljon neulovalle vaimolleen. Pian hän huomasi tekevänsä ja kehittävänsä tuotteitaan aina iltamyöhään saakka. Aleksi Viirilän mielestä kasvu on ainoa suunta, johon hän haluaa kulkea ja siihen pääsee oivaltamalla, että onni on tekemisessä. Koulutukseltaan Aleksi on muotoilija.

Aleksi Viirilä esittelee mielenkiintoista tuotantoaan nyt viikonloppuna 16.–17.3.2013 Turun valtakunnallisilla Kädentaitomessuilla.

Vuositaitin jaettava valtakunnallinen käsityöpalkinto myönnetään nuorelle henkilölle, joka on kädentai-

don ammattilainen tai siksi aikova. Palkittavan tuotannon ja tuotteiden tulee olla omaperäisiä ja niiden kotimaisuusaste korkea. Kilpailun tarkoituksena on omalta osaltaan lisätä käsillä tekemisen arvostusta ammattina ja elinkeinona.

Palkintoraadia muodostivat arkkitehti Heikki Aittoaho, tekstiilitaiteilija Anu Pyly, toiminnanjohtaja Anne Paloheimo ja toimitusjohtaja Charles Svahnäck.

www.cafeviikki.fi

Seisova pöytä
Juomat
Salaattipöytä
Höyrytetty kasvikset
Lämmin ruoka
Kebab-kastike
Pizza
Jälkiruoka
Kahvi

8,50€

Putkitie 3
Roihupellon teollisuusalue

Avooina 9.00 – 15.00
Lounas 10.00 – 14.30

10 | PUOLI KAUPUNKIA

Autot

Tarjolla myös etuvetoinen vaihtoehto Täysin uusi Toyota RAV4 on vahvan monikäyttöinen

Uudessa RAV4:ssä on säilytetty laajan asiakaskunnan suosion taanneet perusominaisuudet, mutta kompaktin katumaastriluokan nykyvaatimukset on myös otettu ennakkoluulottomasti huomioon.

Neljännän sukupolven RAV4 tulee tavoittelemaan luokkansa kärkisijoja täysin uudistuneen muotoilun, ulko- ja sisätilojen kasvaneiden mittojen sekä luokkansa kilpailukykyisimpien päästöjen myötä. Kohennettu laatuvaikutelma herättää mielenkiintoa RAV4:ää kohtaan yli segmenttirajojen. Tarjolle tulee nyt myös etuvetoinen vaihtoehto.

Toyota loi vuonna 1994 esitellyllä RAV4 (Recreational, Active, Vehicle, 4 Wheel-Drive) -mallillaan katumaastriluokan. Kolmen ensimmäisen sukupolven malleja on valmistettu yli 4,5 miljoonaa kappaletta. Niistä yli 1,2 miljoonaa on ostettu Euroopassa. Suomessa RAV4:n on hankinnut itselleen vuosien varrella yli 10 000 asiakasta. Neljäs sukupolvi esitellään

suurelle yleisölle ensi kertaa Euroopassa 7.3.2013 aukavas- sa Geneven autonäyttelyssä.

Uudessa RAV4:ssä on säilytetty laajan asiakaskunnan suosion taanneet perusominaisuudet, mutta kompaktin katumaastriluokan nykyvaatimukset on myös otettu ennakkoluulottomasti huomioon. Aktiivinen perhe saa RAV4:stä tilavan ja laadukkaan autovaihtoehdon, jonka ympäristöarvotkin ovat parantuneet entisestään.

Uudessa RAV4:ssä on säilytetty laajan asiakaskunnan suosion taanneet perusominaisuudet, mutta kompaktin katumaastriluokan nykyvaatimukset on myös otettu ennakkoluulottomasti huomioon. Aktiivinen perhe saa RAV4:stä tilavan ja laadukkaan autovaihtoehdon, jonka ympäristöarvotkin ovat parantuneet entisestään.

moja kiertävät mustat koristeet tekevät suurikokoisesta autosta ketterän näköisen.

Parannettua tekniikkaa

Käytännön kannalta RAV4:n moottoreiden suurin muutos on todella reilusti laskeutunut polttoaineen kulutus: sekä CO₂-arvot. Ne ovat nyt luokkansa edustavimmalla tasolla. Täysin uutena malliversioksi tulee 2.0 litran dieselmoottori, jonka saa ainoastaan etuvetoisena ja käsivälilläisellä vaihteistolla. Etuvetolle ennustetaan pääkilpailijoidenkin vastaavien mallien tapaan mallittilla (alle 10 %) osuutta kokonaisympyrästä.

Etuvetoisien malliversioiden CO₂-lukumat (127 g/km) ovat todella alhaiset huomioitaessa kysymisen auton koko.

Nelivetoversioiden moottori- ja lukkimekaan kuuluu 2.0 Hybrid-matic -bensini- moottori (111 kW / 151 hv) ja 2.2 D-4D -diesel (110 kW / 150 hv). Käsi- ja jalkavaihteet ovat kuusi- ja kahdeksanvaihteisia. Molempien moottorien yhteyteen on saatavilla myös automaattivaihteisto, joka on bensiini- vaihteistossa Multidrive S. Voimansiirto- ja akselivaihteistojen välillä on saatavilla myös automaattivaihteisto, joka on bensiini- vaihteistossa Multidrive S. Voimansiirto- ja akselivaihteistojen välillä on saatavilla myös automaattivaihteisto, joka on bensiini- vaihteistossa Multidrive S.

RAV4:n uusi Integrated Dynamic Drive -järjestelmä tarkkailee auton käytöstä jatkuvasti. Se huomioi nelivetoon, luistoneston ja sähköisen ohjauksen eteen vaatimukset ja parantaa siten auton suorituskykyä, käsiteltävyyttä ja turvallisuutta. Hyvissä ajo-olosuhteissa vain etupyörät vastaavat RAV4:n etenemisestä, mikä edistää polttoainetaloudellisuutta. Tarpeen vaatiessa vetoa voidaan ohjata kuitenkin jopa 50 % takapyörille, jolloin uutuusmalli etenee vaativammassakin tiloissa vaivatta.

Nelivetomalleissa on nyt Sport-ajotila, jota käytettäessä voimaa ohjataan aina vähintään 10 % takapyörille. Täällöin myös ohjauksen, kaa- sapoljin ja automaattivaihteisto reagoivat kuljettajan käskyihin arveluttomasti.

Arvostettua saksalaista huippulaatua

Comfort-Life 2
175/65 R14

339€

Speed-Life
195/65 R15

375€

Speed-Life
205/55 R16

425€

Hinnat asennettuna ja kierrätysmaksulla.

SEMPERIT

TEBOIL NIITTYKUMPU

Autohuolto Ojanen Oy
Luomankuja 2, puh (09) 455 0515
Palvelemme ma-pe 6-22, la 8-22, su 9-22
email: espoo.niitkykumpu@huoltoasemat.teboil.fi
Huolto arkin 8-17. Huollamme kaikki automerkit.
www.teboil.fi

TEBOIL
huoltaa autoja ja ihmisiä

Uudelle tasolle

Modernit ulko- ja sisämuotoilut tuovat RAV4:ään lisää näyttävyttä ja tilaa. Kokonaisuutta täydentää luokkansa kärkeä edustava laatuvaikutelma.

Edeltävään malliin verrattuna aiempaa pidempi (+ 205 mm), leveämpi (+ 30 mm) ja matalampi (- 15 mm). RAV4 on monipuolinen mutta edelleen kompakti SUV (Sport Utility Vehicle) -kaupunkimaasturi. Akseleita venytettiin 100 mm. Ulkomuoto on dynaaminen, mutta samalla se henkii tyylkkästä Toyotan maasturimallien perimää.

Sisätiloissa muutos näkyy kasvaneena etu- ja takamatkustajan välisenä etäisyytenä.

Uudelle tasolle. Modernit ulko- ja sisämuotoilut tuovat RAV4:ään lisää näyttävyttä ja tilaa. Kokonaisuutta täydentää luokkansa kärkeä edustava laatuvaikutelma.

Uudelle tasolle. Modernit ulko- ja sisämuotoilut tuovat RAV4:ään lisää näyttävyttä ja tilaa. Kokonaisuutta täydentää luokkansa kärkeä edustava laatuvaikutelma.

Uudelle tasolle. Modernit ulko- ja sisämuotoilut tuovat RAV4:ään lisää näyttävyttä ja tilaa. Kokonaisuutta täydentää luokkansa kärkeä edustava laatuvaikutelma.

Uudelle tasolle. Modernit ulko- ja sisämuotoilut tuovat RAV4:ään lisää näyttävyttä ja tilaa. Kokonaisuutta täydentää luokkansa kärkeä edustava laatuvaikutelma.

Uudelle tasolle. Modernit ulko- ja sisämuotoilut tuovat RAV4:ään lisää näyttävyttä ja tilaa. Kokonaisuutta täydentää luokkansa kärkeä edustava laatuvaikutelma.

Uudelle tasolle. Modernit ulko- ja sisämuotoilut tuovat RAV4:ään lisää näyttävyttä ja tilaa. Kokonaisuutta täydentää luokkansa kärkeä edustava laatuvaikutelma.

Uudelle tasolle. Modernit ulko- ja sisämuotoilut tuovat RAV4:ään lisää näyttävyttä ja tilaa. Kokonaisuutta täydentää luokkansa kärkeä edustava laatuvaikutelma.

Uudelle tasolle. Modernit ulko- ja sisämuotoilut tuovat RAV4:ään lisää näyttävyttä ja tilaa. Kokonaisuutta täydentää luokkansa kärkeä edustava laatuvaikutelma.

Uudelle tasolle. Modernit ulko- ja sisämuotoilut tuovat RAV4:ään lisää näyttävyttä ja tilaa. Kokonaisuutta täydentää luokkansa kärkeä edustava laatuvaikutelma.

Uudelle tasolle. Modernit ulko- ja sisämuotoilut tuovat RAV4:ään lisää näyttävyttä ja tilaa. Kokonaisuutta täydentää luokkansa kärkeä edustava laatuvaikutelma.

Uudelle tasolle. Modernit ulko- ja sisämuotoilut tuovat RAV4:ään lisää näyttävyttä ja tilaa. Kokonaisuutta täydentää luokkansa kärkeä edustava laatuvaikutelma.

Uudelle tasolle. Modernit ulko- ja sisämuotoilut tuovat RAV4:ään lisää näyttävyttä ja tilaa. Kokonaisuutta täydentää luokkansa kärkeä edustava laatuvaikutelma.

Autokoulu Aulis Oy
on toiminut Leppävaarassa vuodesta 1967
Postipuente 1 02600 Espoo, Leppävaara
Toimisto on avoinna: Ma-to 12.00-17.00
Puh. (09) 541 6407 tai (09) 541 6850

Autokoulu Aulis Oy
on toiminut Leppävaarassa vuodesta 1967
Postipuente 1 02600 Espoo, Leppävaara
Toimisto on avoinna: Ma-to 12.00-17.00
Puh. (09) 541 6407 tai (09) 541 6850

Autokoulu Aulis Oy
on toiminut Leppävaarassa vuodesta 1967
Postipuente 1 02600 Espoo, Leppävaara
Toimisto on avoinna: Ma-to 12.00-17.00
Puh. (09) 541 6407 tai (09) 541 6850

Autokoulu Aulis Oy
on toiminut Leppävaarassa vuodesta 1967
Postipuente 1 02600 Espoo, Leppävaara
Toimisto on avoinna: Ma-to 12.00-17.00
Puh. (09) 541 6407 tai (09) 541 6850

Autokoulu Aulis Oy
on toiminut Leppävaarassa vuodesta 1967
Postipuente 1 02600 Espoo, Leppävaara
Toimisto on avoinna: Ma-to 12.00-17.00
Puh. (09) 541 6407 tai (09) 541 6850

KATSASTUSHUOLLOT • PAKOKAASUMITTAUKSET • KÄYNTIMÄT
AUTOPALVELU HARKLIN OY
Huoltaa ja korjaa autot joustavasti ja ammattitaidolla. Yrityksemme ajattelee hyvien liiketoimintayhteyksien luontuulla, Helsingin Pitäjänmäellä aseman vieressä.
Takkatie 11, 00370 Helsinki
Puh. 09-3405497, 0400-699937 | esa.harklin@elinnet.fi
JARRUJEN KUNNOSTUS • ALUSTAT • LATURIT • STARTTIMOOTTORIT

KATSASTUSHUOLLOT • PAKOKAASUMITTAUKSET • KÄYNTIMÄT
AUTOPALVELU HARKLIN OY
Huoltaa ja korjaa autot joustavasti ja ammattitaidolla. Yrityksemme ajattelee hyvien liiketoimintayhteyksien luontuulla, Helsingin Pitäjänmäellä aseman vieressä.
Takkatie 11, 00370 Helsinki
Puh. 09-3405497, 0400-699937 | esa.harklin@elinnet.fi
JARRUJEN KUNNOSTUS • ALUSTAT • LATURIT • STARTTIMOOTTORIT

KATSASTUSHUOLLOT • PAKOKAASUMITTAUKSET • KÄYNTIMÄT
AUTOPALVELU HARKLIN OY
Huoltaa ja korjaa autot joustavasti ja ammattitaidolla. Yrityksemme ajattelee hyvien liiketoimintayhteyksien luontuulla, Helsingin Pitäjänmäellä aseman vieressä.
Takkatie 11, 00370 Helsinki
Puh. 09-3405497, 0400-699937 | esa.harklin@elinnet.fi
JARRUJEN KUNNOSTUS • ALUSTAT • LATURIT • STARTTIMOOTTORIT

KATSASTUSHUOLLOT • PAKOKAASUMITTAUKSET • KÄYNTIMÄT
AUTOPALVELU HARKLIN OY
Huoltaa ja korjaa autot joustavasti ja ammattitaidolla. Yrityksemme ajattelee hyvien liiketoimintayhteyksien luontuulla, Helsingin Pitäjänmäellä aseman vieressä.
Takkatie 11, 00370 Helsinki
Puh. 09-3405497, 0400-699937 | esa.harklin@elinnet.fi
JARRUJEN KUNNOSTUS • ALUSTAT • LATURIT • STARTTIMOOTTORIT

Honda ilmoitti lähtevänsä mukaan WTCC-sarjaan hieman yli vuosi sitten. Talvi on käytetty auton testaamiseen ja parantamiseen.

Vuoden 2013 WTCC-sarja starttasi

Hondan tavoitteena maailmanmestaruus

Suomalaiskuljettajien puutteen takia WTCC-sarja on jäänyt monelta huomaamatta, mutta se on yksi autourheilun mielenkiintoisimmista.

Tasaväiset autot taistelevat lyhyissä kilpailuissa senttien etäisyydellä toisistaan lähdöstä maaliin saakka. Tänä vuonna Honda lähtee tavoittelemaan voittoja viiden automerkin joukossa.

Alkava kausi on kolmas, jolloin WTCC-sarjan autoissa on ehdettu 1,6-litrainen

bensiinimoottori. FIA:n tavoitteena on käyttää kaikissa tärkeimmissä kilpasarjoissa samanlaisia moottoria ja säästää sillä tavoin autonvalmistajien kustannuksia. Kausi 2012 oli vielä yllymenoaikaa, jolloin WTCC-sarjassa sai käyttää 2,0-litraista vapaasti hengittävää moottoria tai dieselmoot-

toria. Mutta jo viime vuonna kaikissa sarjaan osallistuneissa autoissa oli samanlainen voimansiirtävä.

Mielenkiintoinen vuosi

FIA:n World Touring Car Championship 2013 käynnistyy perinteisesti Italiassa Monzan radalla. Ensimmäiseen osakilpailuun on ilmoitettanut 25 autoa viidestätoista tiimistä. Mukana on viisi automerkkiä, joita tehtaatt tukevat joko virallisesti tai epävirallisesti. Pitkään mukana

olleet ovat BMW (8 autoa), Chevrolet (5 autoa) ja Seat (7 autoa). Uusina merkkeinä maailmanmestaruutta lähtevät tavoittelemaan Honda (3 autoa) ja Lada (2 autoa).

Kilpailut ovat erittäin jännittäviä, sillä autojen rakentaminen on hyvin säänneltyä FIA Super 2000 kategorian mukaisesti. Kaikkien osakilpailujen jälkeen tehdään tarkastuksia, joissa varmistetaan autojen laillisuus. WTCC-sarjassa käytetään myös lisäpaineita, joita annetaan nopeimmille automerkeille, etteivät ne olisi liian ylivoimaisia.

Yleisön kannalta kilpailut ovat hauskaa katsottavaa tiukkojen kaksinkamppailujen lisäksi myös sen vuoksi, että ajokki ovat liikenteestä tuttuja. Kilpa-autojen tyyppi perustuu sarjatuotantomallille, jossa on enemmän kuin neljä istuinpaikkaa.

Maailman slvu

Mazdan liikemerkkiä on elävöitetty Thaimaassa Hua Hinin kaupungin lähistöllä.

MAX
STANDA SERVICE

Autojen korjauksia ja määräaikaishuoltoja

LAAKSTER Oy
Uudenmaankatu 14 (Pääkatu) 00100 HKG • Puh. 09 8829964 / 040 7573725
Ilmestöhuollot ja sparsautopalvelu

Nopea ja ystävällinen palvelu, tervetuloa!

AutoGlass Service
Pääkaupungin parasta palvelua

Alkuperäislaatu ammattitaidolla

PILKINGTON
AUTOLASIT

- Tuulilasit- ja muut autolasipalvelut
- Myös auton ilmastointihuollot

**Uudenmaan
AUTOLASIPOJAT**

Helsinginkatu 42 (09) 374 5741
00530 Helsinki 040 506 4641
www.autolasipojat.fi

CITROËN FIAT PEUGEOT RENAULT

Ranskalaisten autojen erikoiskorjaamo

Myös kaikki muut merkit ammattitaidolla.
Peltityöt ja maalaukset nopeasti.
Tuulilasit ja ilmastointihuolto.

Säännöllisesti huollettu auto palvelee käyttäjänsä pitkään ja luotettavasti.

Jos vahinko sattuu tien päällä - soita!
Tarjoamme yhteistyökumppanimme kautta nopeasti hinasavun.

Tutustu uudistuneihin kotisivuihimme
www.autochic.fi

Autochic Oy

Lautasaarentie 16, 00200 Helsinki
Puh. (09) 682 0940, 0400 640 141
Avoinna ma-pe 8.00-16.30 www.autochic.fi

AUTOKORJAAMO

Huollot - Korjaukset
Kaikki automerkit

(09) 548 3838
www.superhuolto.fi

RS SUPERHUOLTO

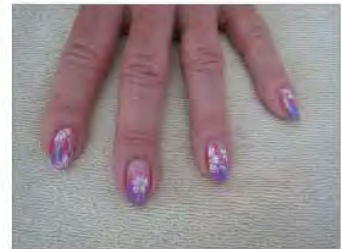
Chan Sawangin iloista keittiöporukkaa.

Nain (Ding Ding).

Tomon (Satchmo) hymy hyttyi kun kuuli kuvan päätyvän lehden sivulle.

Hua Hinin Night Marketia lähellä on Chataalla Market jossa nämä kynnet on maalattu vapaalla kädellä kokonaishintaan 6,75 euroa.

Tuokiokuva Hua Hinin rannalta

Aamupäivällä saavumme tululle rantakaistalle Thaimaan Hua Hinissä. Paikan josta kirjoitan löytää kaupunginrannalle lohtavaa kujan päästä oikealle apinavuorta kohti suunnistaen. Noin kilometrin päässä löytyy Chan Sawangin ravintola, jossa edellisvuosilta tuttu porukka on tervehtinyt meitä jo kaukaa. Paikka jää chkö huomamatta aurinkovarjoiden lomasta, mutta se on se paikka juuri ennen Verandaa. Chan Sawangin voi saapua myös pääkadulta päin noin sadan metrin päästä San Paulon sairaalasta, kadun toiselta puolelta siis. Kylteistä joissa lukee Thipurai Beach Hotel ja Veranda tunnistaa kulkuväylän rannalle.

Chan Sawang miellyttää sillä rantatuolit on siroteltu väljästi, toisin kuin rantaosundella, joka on vasemmal-

la saavuttaessa rannalle. Hinnataso on Chan Sawangissa myös edullisempi. Satchmoksi ristimämme aivan Louis Armstrongin ääntä muistuttavalla möreällä äänellä ope-roiva Tom on paikan sielu. Hänet ovat panneet merkille monien maiden turistit, sillä Tomille lahjoitettujen t-paitojen lukumäärä on mittava. Hauska veikko on myös Nain jota me omalla sekä Nainin hyväksymällä tavalla kutsumme Ding Dingiksi. Palvelu on loistavaa, sillä henkilökuntaa on reippaasti. Keittiön antimia testaamme laidasta laitaan parin viikon aikana. Kertaakaan emme pety. Keittiössäkin on käsipareja niin paljon, että ammokset ovat varmasti niin nopeasti kuin se vain on mahdollista. Iloinen hymy loistaa myös keittiössä, tuo kuuluisa hymy, joka meidätkin hurmasi iki-

ajoksi ensimmäisen kerran kymmenen vuotta sitten. Siitä lähtien se on ollut suorastaan kantava voima Thaimaan lomillamme.

Keskiviävällä on hauska seurata kuinka turistit loikkivat kuin joutsenlammien balerinat yrittäen selvittää ravintolan ylätasantele. Kaiken huippu on Tom, joka on, jos ei muuta, niin ainakin Chan Sawangin kruunaamaton kestävyyskuningas mitä tulee kuumalla hiekkalla talsimiseen tulee. Hän antaa jalkapohjensa sietokyvystä todisteen kiertämällä ekstrakierroksia rannan suunnalta saapuessaan kauhun kierrokseksi ristimäni pöytäryhmän ympäri. Muut yrittävät pihlittää lomin enäntyksen siinä onnistumatta. Eräänä päivänä saa Tom turisteilta ja henkilökunnalta kumpon aplodit. Nämä pienet jutut, showt, ovat juuri niitä

elementtejä joista onnistunut loma osallaan rakennuu. Tär-jöihinhenkilökunta, joissa on monia erotavaa persoonallisuutta, on huomaavaista ja hyvämielisiä. Seuraavassa muutama esimerkki ruoista ja hintatasosta euroiksi muutettuna. Thai kookoskeitto 1,75, kanakeitto 2,00, thaimunakas 2,00, pip-puripihvi 3,00, paistettua kanaa hapanimeläkastikkeella 1,75, kalapihvit, ohuet sellaiset 2,00. Juomista mainitsen vain esim Chang oluen 0,64, jonka hinta on 2,00 euroa ja cocktailit ovat miinkin arvokkaat kuin 2,50 euroa. Ranta-tuolin päivavuokra on 2,50. Näillä hienotiedoilla voitkin laskeskella osaa lomabudjetista.

Kari: Joko vaihdetaan vapaalle? (20.10.1989)

Nykyisin on erittäin trendikästä keskustella itselle sopivasta eläköitymisistä – milloin jäädään vai jäädäänkö ollenkaan? Miten paljon tehdään ”ylimääräistä” työtä, jotta eläke nousisi? Olisiko mahdollisuuksia päästä nk. eläkeputkeen? Näiden asioiden pohdiskelu lisäänty huomattavasti, kun 55 vuoden rajapyykki on ohitettu.

Kokonaisuudessaan Suomen kansantalous tarvitsisi sekä virkeitä senioreita että uusia työpaikkoja nuorille. Tämä on vaikea yhtälö. Samaan aikaan maassa vallitsee työvoimapula nk. matalapalkka-aloilla. Esimerkiksi hoitotyöhön joudutaan imuroimaan työvoimaa ulkomailta saakka.

Taiteilijat ovat tyyppiesimerkki vanhana – tai ei koskaan – eläköityvästä työntekijätyypistä. Kari itse piirsi pilakuvia vielä harvakseltaan lähes kuolemaansa asti.

TEKSTI PEKKA TUOMIKOSKI

Ristikko

ORTOLA PANU STAN VAIHI JOKIVALAS BULLAGA VIHIT

MARX
-ILMA
-MAA
ROOMAN TYÖ

ANGRY BRO- SIN TEKA
ALMILA HALKIO
LAA- RI
TV- KOIRA

YUORETO MAAN PUOLAPINA KUORTA
DUMELL
KUPRA VEU
PUMPULI
LEVI- KEET
SANOJA
-VELLI KOKKOUS
WER- NER

ASP+T LIKSOM OSLOA UHAA
PUMPULI
LEVI- KEET
SANOJA
-VELLI KOKKOUS
WER- NER

KAH- LAAJA
HÖY- SÄE
PALL- HAAN- HAA- VE
KATKU
KAR- HUN-

POROKI PUKALUS HÖY- VÖY
HISSI- FIRMA
JOTEN
MONI PENNI

RE- HUT
ALET
IKÄ- SCOT- TAA
LUOPIO
KELA
KIE- LEVA

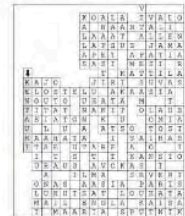
AIRO
RÄH- TÖ
KORVA- SANA
TUO- NI

Palauta ristikko 5.4.2013 mennessä osoitteeseen:

Puoli Kaupunkia, "Ristikko", Sorvaajankatu 15, 00880 Helsinki.

Ristikon lähettäneet osallistuvat arvontaan. Puoli Kaupunkia lahjoittaa voittajalle 20 euron lahjakortin Stockmannille. Postitamme lahjakortin voittajalle.

Viime ristikköisen voittaja: Tapio Suokas

NIMI _____
LÄHIOSOITE _____
POSTITOIMIPAIKKA _____

Crystal Show Club
when seduction became an art

*Striptease
Poledance
Fantasy Hours
VIP Floor
Opens Everyday
20-04*

Lönnotinkatu 19
00120 Helsinki
Tel: +358 9 7531731
www.k24club.com

Mankattan
STEAK HOUSE
Since 1986

Esikonttori 2A
Puh. (09) 611 217
ma-tu 10.30-23.00
ke-pe 10.30-24.00
la 11.00-24.00, su 12.00-23.00

Forssan Akatemintie 23
Puh. (08) 694 4207
ma-pe 10.30-21.00
la 10.30-19.00, su 11.00-18.00

BEST STEAKS IN TOWN
HELSINKI • LAHTI • TAMPERE

TERVETULOA!
www.mankattansteakhouse.fi

TÖÖLÖN TORPPA
on oikea paikka häihin, perhe- ja yritysjuhliin,
koulutus- ja saunatilaisuuksiin
• erinomainen sijainti •

HELSINGIN MELONTAKESKUS OY
Rajasaarenpenger 8, 00250 Helsinki
Varaukset päivisin 436 2500

14 | PUOLI KAUPUNKIA

Tapahtumat

Lentoaseman valokuvanäyttely: Avaruussukkula matkalla USA:n halki

Finavian ilmailuaiheinen valokuvanäyttely Helsinki-Vantaalla kertoo NASAn avaruussukulan Endeavourin eläkkeelle siirtymisestä ja sen kuljetuksesta yleisön ihailtavaksi Los Angelesin tiedemuseoon.

Sukkula teki viimeisen matkansa Floridan Kennedyn avaruuskeskuksesta ensin ilmojen halki Boeing 747:n katolla ja lopun matkaa museon eritoimituksella ajoneuvolla maanteitse.

Vaikuttavat kuvat kertovat Endeavourin mieleenpainuvasta matkasta seitsemän eri kuvaajan ikuistamana. Kuljetus oli suuri mediatapahtuma, ja tuhannet ihmiset seurasivat sukulan matkaa Yhdysvaltojen eteläosasta länsirannikolle syksyllä 2012.

Yhdysvaltojen avaruus- ja ilmailuhallinto NASAn ava-

ruussukkulat olivat mielittelyä avaruuslaskusta, jotka liitettiin huotainia kohti toisia planeettoja, veivät satelliitteja avaruuteen ja toimivat tutkimuslaboratoriona.

Valokuvanäyttely sijaitsee terminaali 2:ssa alueella, jonne kaikilla lentosemalla asioivilla on vapaa pääsy. Maksuton näyttely sijaitsee saapuvien matkustajien kerroksessa 2A-aulassa. Kuvat ovat esillä loka-kuulle 2013 asti.

Villin lännen tarinoita

VILLI LÄNSI

Wild Bill Hickok

Villin lännen ihailijoiden keskuudessa on miltei yksimielisesti pidetty sankarillisimpana lainvartijoiden kaartin edustajana Wild Bill Hickokia, jonka oikeat etunimet ovat James Butler. Hickok täyttää vaadittavat kriteerit: rohkeus, komea ulkonäkö, tarkka-ampujan silmä ja kyttymätön saaliinhimo. Wild Bill syntyi Illinoisissa 1837. Nuorena miehenä hän muutti Kansasiin Monticelloon. Sotaisan luonteenlaadun omaavana sai hän pian lempinimen Wild Bill ja ensimmäisen pestinsä lainvartijana. Palveltuansa sisällissodassa liittovallan puolella tiedustelijana tuli Hickokista ammattipolku. Tältä ajalta on hänen tunnetuin mittelönsä, jossa Wild Bill surmasi aukiolla väärinpelurin Springfieldissä, Missourissa. Yhdysvaltojen itäosista tulleet juttuja vaahivat lehtimiehet alkoivat piirtää Hickokia tämän klassisen kaksintaistelun jälkeen. Wild Bill suosi heille auliisti myös emävalheita, kuten sen, että hän oli surmannut sisällissodassa 50 etelävaltioiden sotilasta 50 luodilla ihmeitä tekävällä kiväärillään.

Tässä huolimatta olivat jottok Hickokin uroteista tosia. Armeijan tiedustelijana vuonna 1868 pelasti hän 34 miestä intiaanien piirityksestä laukkaamalla ratsullaan hyökkäävän intiaanijoukon läpi hakeakseen apuujoukkoja. Wild Bill toimi lainvartijana myös Hays Cityssä ja Abilenessä Kansasiissa surmaten näinä aikoina neljä miestä virantöimittuksessa. Hänestä syntyi pelottava hahmo näissä kaupungeissa; eräs karjapaimen muisti Hickokin "seisomassa sekä seinää vasten tarkkailemassa jokaista ohikulkijaa ja ympäristöä kulmiensa alta - kuin hullu vanha härkä."

Mutta Wild Billin kunnian päivät loppuivat lyhyeen. Vuonna 1871 laukoi Hickok kiväärillään kohti riitaisia juoppoja surmaten yhden rettelöitsijän ja samalla yhden poliiseistaan. Kaupunginvaltuusto erotti hänet ja Hickokin ura syöksyi alamäkeen kohti viinan, uhkapelurin ja jatkuvien riitaisuudesta johtuneiden pidätysten myllerrystä. Vuonna 1876 silmäväivojen kiusaamana ja tarkka-ampujan taitojensa menettämisen pelossa Wild Bill väelsi Deadwoodin Dakotaan terrorisoimaan. Yhtenä itäpääväänä kulluri nimeltään Jack McCall väitti Hickokin surmanneen Jacolin veljen Kansasiissa. McCall hippaili Wild Billin taakse ja ampui tätä suoraan päähän. Tämä pelkurimainen teko antoi viimeisen silauksen Hickokin entuudestaan mahtavalle mieheille. Ennenkuin McCall hirtettiin sanoi hän ettei ollut uskaltanut kohdata Hickokia silmästä silmään koska "en halunnut tehdä itsemurhaa."

Pitkähiuksinen Wild Bill uhmaa halveksien alati päänahkoja vaaravia intiaaneja.

TEKSTI KAUKO VANAJAS kääntänyt kirjasta The Gunfighters

Kalaravintoloiden Kalakierros

Makumatka Belgiaan? Ouit Kalaviikot tulevat taas. Tänä vuonna teemana on Belgia, tuo olutnautintojen luvattu maa. Tarjolla on oluterikoituksia, belgialaista purtavaa, sekä kosolti hilpeitä puitunelmaa.

Delifox ravintolat Oy järjestää Kalaravintoloissaan Belgaviikot 1.4. - 21.4. Teemaviikkojen ajan ravintoloissa on tarjolla laaja valikoima Belgiasta varta vasten noudettuja oluterikoituksia ja vanhoja klassikoita. Lisäksi ravintoloissa voi myös herkutella belgialaisten ruokien parissa. Tarjolla on mm. Chimney-juustoja, simpukoita ja ranskalaisia, sekä belgialaista

suklaata. Herkut vaihtelevat ravintoloiittain. Lauantaina 13.4. klo 14 - 24. teemaviikot luipentuvat jo perinteeksi muodostuneeseen Kalakierrokseen. Tapahtuma on maksuton. Päivän aikana jokaisessa Kalaravintolassa on omat Belgian oluttilaisensa tarjolla, makumaailmaan sopivien herkullisten purtavien kera. Esimerkiksi Ahvenassa paisetaan aitoja belgialaisia vohveleita.

Kalakierroksen voi kulkea omaan tahtiin. Bussit ajavat non-stopina Kalaravintolasta toiseen 10 tunnin ajan. Ensimmäinen bussi lähtee Hilpeinä Hauen odestä Vaasankadulta klo 14.

Kalakierroksen bussireitti:

- Hilpeä Hauki, Vaasankatu 7
- Janolinen Lohi, Innankoskenkatu 12
- Vastarannan Kiskki, Runeberginkatu 26
- Leijona Lahna, Ferikinkatu 14
- Punavuoren Ahven, Punavuorenkatu 12
- Kuunis Kampela, Luuttasaarentie 10

Sananparsia pääkaupunkiseudulta

"Sitten vasta Hannu havahtuu, kun pää palaa." (Helsinki)

Tässä kuvataan hyvin 'lunkia' eli rauhallista miestä. Häneen eivät suurkaupungin vilinä ja äänet tee minkäänlaista vaikutusta. Vaikka seinät ympäriltä kaatuisivat, mies nukkuu vaan! Nyömyuorten mielestä hän varmaan olisi melko cool äijä... Hajamielisydestä moni ihminen maksaa kalliin veron. Vaikka päänsisäinen maailma olisi kuinka kiehtova ja rikas, meistä (melkein) jokainen on kiinnitetty kahdella jalalla tähän maahan ja sen harmaaseen realismiin!

TEKSTI PEKKA TUOMIKOSKI
LÄHDE KANSANRUNOUSARKISTO / SKS

Makumatka Belgiaan?
Oui!
Kalojen Belgaviikot 1.4. - 21.4.
Legendaarinen Kalakierros la 13.4. klo 14-24!
Tarjolla on mm. enimmäkseen vanhoja klassikoita ja belgialaista purtavaa.

Vanha
SISUSTUS - ja LAHJATAVARAYRITYS
etsii kahta rehellistä, myyntihenkistä, asiakaspalvelusta pitävää iloista ihmistä
MYYNTITYÖHÖN
myymälään ja tukkuun
...ei yläikärajaa...
Kerro itsestäsi:
espan.enkelit@kolumbus.fi

ESPAN ENKELIT Oy
Kalevankatu 11 09- 644020
Mannerheimintie 40 045- 1260126
TUKKU 09- 444644

Liike- ja palveluhakemisto

Huoltotyöt

KATTOREMONTIT
VESIKOURUT
(puolipöytä/kantikas)
PIIPUNPELLITYKSET, IKKUNALISTAT,
PALOTIKKAAT, LUMIESTEET
UUDENMAAN PELTITYÖ OY
Teemme kattoremontteja myös talvella
0207 121 550
0400-453 959
www.uudenmaanpeltityo.fi

**ÖLJY- JA SÄHKÖKATTILAT,
LVI-VARAAJAT, ÖLJY-
POLTTIMET SEKÄ
LÄMMITYSJÄRJESTELMÄT**
MYynti • ASENNUS • HUOLTO

Parttiputki Oy
työjouto / tilaukset
0400-401 612, (09) 963 6633
MYÖS KEITTIÖ- JA KYLPUHUONEKORTIT

Saunaan

Tekniikan Maailma
-festivoitoja
KERKES
-kiuaskivet
www.ceramic.fi

SEURAAVA PUOLI KAUPUNKIA
ILMESTYY 11.4.2013

Loka-autopalvelut

40 vuotta
Loka-veto 24h
Viemäreiden avaukset,
pesut ja kuvaukset
p. (09) 855 5001

Huoltotyöt

HP Herrtoniemen Putkivaruste Oy
Jo vuodesta 1949
Teemme Lv-, maanrakennustyöt;
sääojat, sadevedet ja pihatyöt,
timanttiporaus- ja sahaus sekä purkutyt.
Kysy tarjousta!
p. 010 292 6200
Mekaanikonkatu 3 B, 00880 Helsinki, Puh 010 292 6200

Rakennetaan Stadia
Suomalaisista työstä, kotimaisin voimin
www.helsinginlaaturakennus.fi
040 560 6875
**HELSINGIN
LAATURAKENNUS OY**

Kirjputorit

Avattu uusi
AJURIN JÄTTIKIRPPIS
Itsepalvelukirppis PITÄJÄNNÄMÄLLÄ!
Pöytävuokraus 25/vko
Meiltä myös polttopuita
- kolvukapit ja sekahäiköjä!
Avoinna joka päivä Puh. 0400 724 707
ma-pe 14-20, la-su 10-18 Takkatie 19 / Takkapolku

Taidetta kaupan

MYYTÄVÄNÄ TAIDEKOKOELMA (NOIN 200 TYÖTÄ)
KÄSITTÄÄ: Professori Velho Vuorja, Eero Neimäiska, Antsa Väinö,
Ossi Oja, Niko Laiho, Antti Mänttä.
LISÄKSI: Oiva Proja, Vesa Junttila, Juhani Palmu, Jani Palmu, Paavo
Sirkkonen, Erik Granfelt, Veikko Siinä, Ossi Marjola (pöytä-öli), Pasi
Huttunen, Rolf Sandqvist, Lasse Fager, Juhani Salminen, Unto Palo, Haimo
Sova, Pauli Sironen, Aaro Mäkinen, Georgi Taparila, Erno Kolman, Irmu
Miettinen, Juhani Hakola, Ossi Heiskanen, Eetu Muona ym.
GRAFIKKA: Esa Rippo, Harjo Kanerva, Lauri Ahlgren, Augusti Juhka,
Unto Palo, Matti Viisari, Juhani Palmu ym.
PATSAAT JA VEISTOKSET: Ulla Merikanto, Jussi Kivimäki, Lauri
Leppänen, Vaino Aaltonen, Evertti Porila, Irja Saarelma, Lasse Martinen,
Fenni Hänenen, Anja Vippo, Susanna Nykyri ym.
Vaihtoehtoisuoritus/metsäpalasta/sauno-osake/rautatontti/tilins.
Tied. Puh. 0400 860 227

Autokorjaamot

MIKIN
Autojen korjauksia
ja määräaikaishuoltoja
LAAKSTEN OY
Linnankatu 14 (Säpähä) 01220 HKI • Puh. 09 6629961 / 040 7573725
Ilmastointihuolto ja sparauspalvelu
Nopea ja ystäväallinen palvelu, tervetuloa!

Saunatilat

Edustavat Saunatilat Pasiassa
Pottarit, merkkipöivät tai saunailat
Tässä tiedot saunatuokioitsemme löydät kotisivuiltamme
www.pasiassaunatilat.fi
Esteenportti 2, 7 krs. Puh. 0400-54240

Taidetta Kaupan

MYYTÄVÄNÄ
RYLY "LIEKKI" Aiseli Galen Kallela (tarvikekalan hirtalla)
JUOKSUA PATSAS Paavo Hannu Vaino Aaltonen
SEINÄKELLO Purni koto (Saggen)
Tied. Puh. 0400 860 227

Rappaukset

**NYT ON AIKA VARATA
KESÄN RAPPAAUSAJAT**
Rappaushintana 68€/m²
sis. alv. 24%
Serpo 410 15,00€/25 kg
Rappausverkko 68,00€ / n.50m²
Nyt myös kaikki sisäremontit,
keittiöt, kylpyhuoneet,
ja ulkomaalaukset.
Suomen Laasti- ja Saneerauspalvelu Ky
p. 0400-736 022 suomenlsp@gmail.com

Kauneudenhoito

**JOKA PERJANTAI
UUSI TARJOUS
LUMENE-TEHTAAN
-MYYMÄLÄSSÄ!**
Lumene-tehtaanmyymälä
Lasihytti 1B, Kaukialanti
02780 Espoo
Tervetuloa
yllättämään!
Auki: Ma-Pe 11-18 ja La 10-16
Junat E, L, U ja S, Bussit 65 ja 165

LUMENE
FINLAND

Terveyspalvelut

AVOHOITOA ALKOHOLISMIIN
HELSINKI – TAMPERE – OULU – ROVANIEMI
Minnesota-mallista avohoitoa
alkoholisteille sekä heidän
läheisilleen. Sopii erityisesti
työelämässä oleville.
Varaa aikasi ilmaiselle info-
luennolle.
AVOMINNE
PÄÄTÖSKUUKAUKKO
045 344 9500
Kirjamme "Viimeinen pisara" nyt myynnissä.
www.avominne.fi

Tämä ilmoitustila
leveys 83mm x korkeus 100mm
3 x 110€ + alv. 24%
soita 010 322 1651
ja varaa se heti!
-50%
11.4. / 25.4. / 8.5.

Kuljetuspalvelut

Häppölä
KULJETUKSET
• VAIHTOLAVAT
• LUMENKULJETUS/KUORMAUS
Puh. 09-547 1152 • www.happola.com

Uutuus!
Tapettisarja
Factory

44⁹⁰
rfl

Kotisi parhaaksi RTV-Kalevankadulta!

cesso
Mini 45 3in1
kalustesetti
Valkoinen

175⁰⁰

Suihku-
seinä
alk. **49⁰⁰** kpl

Erät

suomalainen
60
perheyitys
RTV 1951-2011

SVEDBERGS
Easy 55 kalusteryhmä
Valkoinen

275⁰⁰

AKA KITCHEN
AKA-keittiöt RTV:itä
ammattitaidolla!
Varaa suunnittelu aika
karmen.saidia@rtv.fi

Lisää tarjouksia löydät myymälästämme!
Tervetuloa ostoksille!

Palvelua, Osaamista, Valikoimaa

RTV Paras
Sisustuskauppa
www.rtv.fi

KUUKAUDEN TUOTE 2-laatu **29⁹⁰** m²

Woodline-lautaparketit
5G-taittopontilla
6-kertainen
lakkaus,
sävytettyssä
viisteet.
Helpon asentaal!
1. Rustiikitammi
2. Sävytetty
Rustiikitammi

Tarjous voimassa 30.3. saakka tai
min kaupan kuin tavaraa riittää.

FINNAIR PLUS

Helsinki: Kalevankatu 29, p. (09) 5465 1300

Autonvuokraus
Kauniaisten St1 -asemalla

Henkilöautot alk. **54€/vrk**   Pakettiautot alk. **50€/3h**

Kahvila
Tarjolla kahvia,
kahvileipää, Sibylla- ja
R-menuunnoksia.

Pesu
Sinut ja puhdas
autosi huomataan!

OK AUTO RENT
AUTO VARAUKSET HELPOSTI NETISTÄ
www.okautorent.fi tai paikan päältä
TERVETULOAA

st1
St1-Kauniainen
Bensowinkuja 2, 02700 Kauniainen
puh: 09 505 3948
autovuokraus: 09 4391 830
www.st1kauniainen.fi

e-autovuokraamo   **PUOLI KAUPUNKIA**

Varaa nyt Puoli kaupunkia sivuilta
Klikkaamalla eAutovuokraamo

- ✓ Halvin hinta taattu
- ✓ Auton vuokraus taattu markkinoiden parhaalta vuokraajalta.
- ✓ Voit nopeasti ja helposti muuttaa tai perua varauksesi online.

Varaa autovuokraus jo
tänään ja säästät 10%!